

NASZE ZDROJE

NASZA TURYSTYKA

Oficjalny Organ Krajowego Związku Zdrojowisk i Uzdrowisk

oraz

Organ Zrzeszenia właścicieli realności, lekarzy i przemysłowców w Krynicy

Całoroczne pismo ilustrowane poświęcone zdrojowiskom, miejscom klimatycznym, sanatorjom, turystyce i ruchowi przejezdnych,

pod kierownictwem Związkowego Komitetu redakcyjnego

wychodzi

co tygodnia w sezonie od 15 maja do 1 października, dwa razy miesięcznie od 1 paźdz. do 1 maja pod kier. Komitetu Związkowego

Redaktor naczelny i odpowiedzialny:

Dr Juliusz Bandrowski

Główne Biuro Redakcji: Lwów ul. Romanowicza 9.

Telefonu Nr. 895.

Połaga: Pomost w głąb morza.

Ceny abonamentu:

Całorocznie: (sezon zimowy i letni)
8 K. (Mk), 4 Rs, 12 Fr.

Miesięcznie 1 koronę.

Uw. Abonament całoroczny liczy się od każdego dowolnie miesiąca na okres 12 miesięcy. Nr. pojedynczy 20 hal.

Ceny ogłoszeń:

Adresowe ogłoszenia dla lekarzy zdrojowych: na cały letni sezon kąpielowy 35 Kor., — na cały rok 50 Kor. (wraz z bezpłatnym abonamentem „Naszych Zdrojów“).

Inseraty: $\frac{1}{16}$ str. 5 Kor. — $\frac{1}{8}$ str. 10 Kor. — $\frac{1}{4}$ str. 25 Kor. — $\frac{1}{2}$ str. 50 Kor. — $\frac{1}{1}$ str. 90 Kor.).

Na tytułowych okładkach (zewnątrznych) ceny podwójne.

Dla firm obcych ceny trzykrotnie wyższe. Zamówienia przyjmują wszystkie agencje i księgarnie polskie i zagraniczne, jakoteż Administracja tyg. „Nasze Zdroje“ Lwów, ul. Romanowicza 9

Przedruk treści tego czasopisma dozwolony jedynie przy dokładnem podaniu źródła.

CECYLJA WALEWSKA.

Przed porachunkami z letnich wczasów*).

Zanim po letnich wczasach ściągnie nas wszystkich jesień do pracy, do trosk całorocznych, zanim spytamy, gdzie byliśmy?... Co robiliśmy?... Zanim może odezwie się spóźniony głos sumienia, zróbmy ze sobą zawczasu przedwstępne porachunki.

Na 100 średniozamożnych jednostek może najwyżej 30% szuka wypoczynku i uleczenia chorych ciał, chorych dusz, w kraju u siebie.

Bogaci jeżdżą tylko zagranicę, a — jeżeli zdarzy im się przebyć wiosną kilka tygodni we własnej willi podmiejskiej, to tylko aby w pierwszych latach pobudowania jej nacieszyć się nowością.

Czar wrażeń pierzcha szybko. Willa pustoszeje. Zaspany stróż, stara, na łaskawym chlebie zostawiona, służąca, robią w niej honory. Po za tem gospodarują myszy i szczury, dopóki raz kiedyś nie przypomni się znowu komuś z rodziny, że można pobyc u siebie parę miesięcy letnich.

Najczęściej zajęcia papy — albo stan błogosławiony córki meżatki, wreszcie — inna jakaś troska domowa wywołuje rzewną tęsknotę za „swojskim zakątkiem“.

Bo mówi się wtedy do ludzi:

„Chcieliśmy raz zostać w kraju. Dostyc tej zagranicy“.

W istocie jednak my takich sielskich rozczużeń nie doznajemy i jesteśmy u szczytu szczęścia, jeżeli — kosztem bodaj największych ofiar — możemy wyfrunąć na zachód lub na słoneczne południe.

„Żeby choć przez kilka tygodni zapomnieć o własnej biedzie, o nędzy tego nieszczęśliwego kraju, który szarpia wszyscy“...

*) Wybitna publicystka i literatka warszawska, W. Pani Cecylja Walewska, zamieściła artykuł ten p. t. „Porachunki z letnich wczasów“ r. z. w Nrze 40 „Bluszczu“, skąd go przytaczamy, jako aktualne przypomnienie przed głównym sezonem wyjazdowym.

Bardzo, bardzo odczuwamy klęski społeczne, ale Monte-Carla z wczesną wiosną, Paryża, Neapolu, Rzymu w zimie, Biarritz na jesieni, nie wyrzekniemy się za góry złotych obietnic.

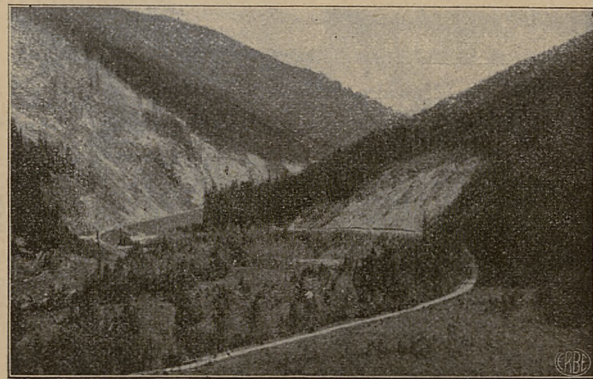
Gdyby podjęto statystykę wydatków naszych zagranicą, okazałoby się, że za miliony, rzucając w paszczę obcych hoteli, pensjonatów, tinglów, teatrów, wreszcie — i co najważniejsze — domów gry, dzwignęlibyśmy setki szkół, ochron, przytułków, sal zajęć, żłobków; że pobudowalibyśmy szpitale, uzdrowiska i przychodnie dla suchotników, które gęstą siecią opasują dziś całą zachodnią i środkową Europę, ratując ludzkość przed klęską, że ufundowalibyśmy stypendja dla uczącej się młodzieży płci obojga w każdej gałęzi nauki, od rzemiosł poczynając, kończąc na studiach w dziedzinie ścisłej wiedzy; że stworzylibyśmy ksiąźnice publiczne, muzea, galerje sztuki w każdej najmniejszej mieścinie; że otwieralibyśmy pracownie naukowe i zapewniali je uczonym naszym w kraju u siebie, odciągając ich od tułaczki po obcych srodowiskach i trwonienia sił dla nich.

Z drewnianej — murowaną Polskę zrobilibyśmy za pieniądze, które rok rocznie rzucają zagranicę.

„Żeby zapomnieć o własnej biedzie i o nieszczęściach kraju“!

Najlepszy obywatel, najdzielniejszy społecznik nie zdaje sobie sprawy, jak ciężko krzywdzi ojczyznę, nie umiając

zażywać wczasów u siebie, nie odczuwając czaru własnych pól i łąk, nie rozumiejąc gędźby lasów, mocarnych, plennych, jakich nie zna południe, to, z okolic Monte Carla, tak bardzo przez nas umiłowanego.

Tatarów: Droga z Tatarowa do Worochty.

Musimy mieć dokoła siebie blichtr zachodu; musimy wczuć się, wsłuchać w kołowrót międzynarodowej chełpliwości; musimy, jak papugi, powtarzać za Anglikiem i Francuzem litanie mody, kanony szyku i ostatnie, bodajby najdziksze, reguły *savoir vivre*'u, musimy skąpać się w szychu błagi, w kołowaciźnie najsensacyjniejszych sportów, wymyślanych przez ludzi anormalnych i przeżytych.

Na setki tysięcy zagranicznych naszych podróżników dwa, trzy proc. zaledwie może jeździ, żeby się czegoś nauczyć, żeby biedzie krajowej przywieźć nie pogoń za zwyrodniałą sensacją, lecz wzory pracy, wzory organizacji, umiejętność zrzeszania się, która drobnym wysiłkiem każdego dla wszystkich i wszystkich dla każdego utwierdza żelazne ostoje dobrobytu, rozwiera złote wierzeje kultury i dźwiga niebosiężne wieżycy postępu.

Nasze podróże — to kinematograf.

Tu zlepek krajobrazu, tam — surogat sztuki. Wije się, płacze wszystko jak w filmie rozpędzonej.

Najcenniejsze wspomnienia — obiady dobrze zjedzone, wygodne hotele, no, i — rozumie się — gwarne ruletki, sensacyjne kabarety, urozmaicone tingle.

O tem tylko mówimy jesienią, witając się po letnich czasach.

Dzienniki nasze — pełne ech zagranicznych badań. Powieści i nowele roją się opisami Rivieri i wielkich stolic zagranicznych.

Dawać tło swojskie? Umieścić kochanków w Ciechocinku na przykład, w Nałęczowie, Truskawcu lub Szczawnicy, zamiast w Monaco, Nerwi, Nicei?

Śmieszne.

Tatry tylko — dotąd — zdobyły zaszczytne uznanie naszych beletrystów. Zakopane stało się jedynym letniskiem, do którego wprowadzamy Tułki nasze, Pity, panny Róże.

Podróżować po własnym kraju brzmi tak samo dziko, jak drapać się na mur z wapna i cegły w złudzeniu, że wstępujemy na szczyt niebotyczny.

Wycieczka z Towarzystwem krajoznawczem — raz na kilka lat — aż nadto zaspokaja ciekawość do miejsc rodzimych.

Leczyć się u siebie?

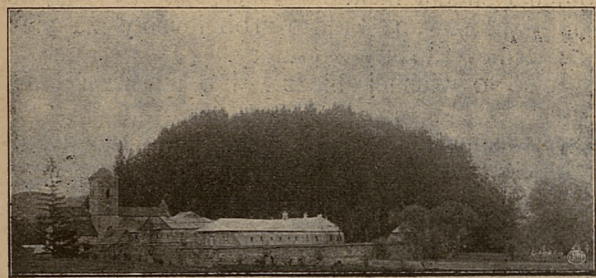
Jeżeli — podczas trzech sezonów liczba kuracjuszków w Nałęczowie wynosi 2500, w Szczawnicy i Truskawcu — 4000 z górą, w Krynicy przekroczyła już 9000, w Ciechocinku — 11000, w Drusienikach — 14000, to nie dowodzi, że my na chore nerwy i piersi, na artretyzm, blednicę, nerki, reumatyzm, żołądek — szukamy ratunku we własnych zdrojowiskach, bo — gdybyśmy zliczyli Polaków w Reichenhalech, Wiesbadenach, Karlsbadach, Reinerzach, Aix-les Bains, Nauheimach, Vichy — cyfra przekroczyłaby sumę kuracjuszków wszystkich polskich uzdrowisk, razem wziętych.

Leczą się w kraju tylko ci, co nie mają środków na wyjazd za granicę.

A kraj nasz przebogaty jest w źródła lecznicze. W Karpatach i Podkarpaciu galicyjskiem drzemią skarby, które — wywołane twardą wolą społeczną — zalałyby złotem tę dziś

najbiedniejszą część Polski.

Jeżeli — przy pierwotnej prawie organizacji — nawiedzane przeważnie przez ludzi mniej zamożnych — zdrojowiska Ga-

Szczawnica: Czerwony klasztor.

licji przynoszą 20 milionów koron rocznego dochodu¹⁾, co przy skapitalizowaniu przedstawiałoby wartość w wysokości 500 milionów koron²⁾, to — gdyby zakrzętnąć się dokoła niezbędnych ulepszeń, postawić nasze Szczawnice, Krynice, Żegiestowy, Truskawce na stopie pierwszorzędných uzdrowisk — przyciągnąć do nich tłum kuracjuszków, którzy uznają tylko patentowane kąpiele zagraniczne — otworzylibyśmy zamknięte na dziesięć spustów Sezamy. Zapewnilibyśmy dobrobyt mieszkańcom okolicznym, którzy — skutkiem braku pracy — emigrują na Saksy lub za ocean. Dźwignęlibyśmy przemysł domowy, jak: koronkarstwo, tkactwo, haft, rzeźbę, guzikarstwo, zapewniając wyrobom tym zbyt niezawodny.

Wzmogłoby się budownictwo, pomnożyła ilość pensjonatów, pokoi meblowanych, hoteli, dając byt całym rodzinom.

A przedewszystkiem — wyzyskalibyśmy w całej pełni dary przebogatej przyrody naszej, które czekają wciąż jeszcze na uwartościowanie swoje.

* * *

Pierwszy krok na tej drodze postawiono, utworzywszy przed 3 laty we Lwowie Krajowy Związek Zdrojowisk i Uzdrowisk, który ma na celu ich uprzemysłowienie, odbudowanie i skulturyzowanie a nadto uświadamianie społeczeństwa naszego co do wyższości naszych zdrojów nad niektórymi, najbardziej znanymi, najwięcej rozreklamowanymi, zagranicznymi.

Działalność Związku rozpoczęło się od wydawania doskonałego prowadzonego pisma „Nasze Zdroje“ i utworzenia „Zakładu kredytowego zdrojowisk“, który udziela na cele inwestycji krótko i długoterminowych pożyczek, za czem poszło urządzenie wieców i wykładów popularnych, mających na celu wciąganie zarówno miejscowej ludności, jak i kuracjuszków, do wspólnej akcji dźwigania leczniczych naszych zdrojowisk na najwyższe stopnie kultury.

* * *

Na jednym z takich wielkich wieców, z udziałem doskonałych mówców, przy bardzo licznych napływie publiczności, byłam z r. w Truskawcu, mało jeszcze znanem u nas, w Królestwie, zdrojowisku Galicji, ale mającym przyszłość co najmniej Gasteinu albo Wiesbadenu, tak ogromnie obfita, co do ilości i jakości uzdrawiających pierwiastków, jest rozmaitość jego wód.

Ów wiec Truskawiecki postawił daleko sięgające wnioski, które, o ile znajdą oddźwięk w Sejmie i Wydziale krajowym Galicji, a także — o ile zostaną poparte przez społeczeństwo całe — mogą stanowić erę w rozwoju zdrojownictwa naszego.

Trzeba jednak, abyśmy zrozumieli, że występkiem jest względem narodu, tak ciężko biczowanego jak nasz, rzucanie milionów w rubli na targowiska zagraniczne.

I leczyć się — w większej ilości wypadków — i wypoczywać możemy u siebie, jak nigdzie.

Po naukę tylko, po wielkie wzory kultury, po bezcenne światło postępu, który — w zewnętrznej niemocy naszej — nie może rozwijać się i błyszczeć, jak u ludów politycznie swobodnych — po twardy dorobek umiejętnie zorganizowanej pracy, po przykład wytrwałości i niespożytej mocy zrzeszeń współdzielczych, po obraz harmonji i zgody w każdym zbiorowym wysiłku — po to tylko wolno nam jeździć zagranicę.

Bez głuchego wyrzutu, że postępujemy wbrew nakazom sumienia.

¹⁾ ²⁾ Sumy te są w rzeczywistości znacznie większe. P. R.

Dr. med. Alfred Kolszewski

ordynuje

w BAD ELSTER

w Królestwie saskiem

willa „APOLLO“ przy Kurhauzie.

ZAKŁAD LECZNICZY

Dra J. Kołaczковского

w SZCZAWNICY

cały rok otwarty.

Prospekta na żądanie bezpłatnie

Dr. Zygmunt Dymiński

ordynuje przez cały rok

w Wiesbaden

naprzeciw Kochbrunnen

TAUNNSSTRASSE 9.

DR. A. SOKOŁOWSKI.

Wakacje w kraju.

Coraz częściej padają z Warszawy, i to ze strony najkompetentniejszych w tej sprawie, bo ze strony lekarzy tamtejszych, wymowne słowa zachęty, tudzież wiedzę naukową ugruntowane wskazania dla społeczeństwa polskiego, by z pełnem zaufaniem odnosiło się do zdrojowisk i uzdrowisk rodzimych, w których na wszelkie cierpienia znaleźć dziś można tak samo, a może i bardziej skuteczną, pomoc niż w badach zagranicznych.

Głos taki znamienity przytoczyliśmy w Nrze 12 „Naszych Zdrojów“ p. t.: „Głos lekarzy z Warszawy“ z miesięcznika „Zdrowie“, wielce poczytnego organu Warsz. Tow. higienicznego.

Świeżo znowu zamieścił pod powyższym tytułem jeden z najwybitniejszych lekarzy-powag tamtejszych Dr. A. Sokołowski znamienne uwagi w „Kurjerze Warszawskim“, skąd przytaczamy je w dosłownem brzmieniu następującem:

„Wakacje!.. Ten jeden, króciutki wyraz — jakże bogaty jest w treść i znaczenie!

Dla dzieci... to piasek i trawnik, dla uczącej się młodzieży to odpoczynek po ciężkiej kampanii egzaminowej, to porządkowanie w umyśle nagromadzonych strzępków wiedzy, dla pracowników — tarcza przeciw przepracowaniu, dla starszych — wspomnienie uroczej przeszłości.

Dla wszystkich — wakacje to zdrowie, podtrzymanie i wzmoczenie sił fizycznych i sprawności umysłowych.

Gdzie jednak spędzić można tych kilka tygodni, aby te cele osiągnąć?... Jest to pytanie, nad którego rozstrzygnięciem łamią sobie właśnie w obecnej chwili głowy rodzice i opiekunowie wątłych i nad książkami znużonych dzieci, mężowie osłabionych żon, żony przepracowanych mężów, słowem, wszyscy ci, którym czyjeś lub wreszcie własne zdrowie i życie jest drogą.

Właściwym arbitrem w tej sprawie powinien być lekarz domowy, a pod tem mianem rozumiem lekarza, żytego z daną rodziną, znającego nie tylko stan zdrowia swoich stałych pacjentów, ale także stan ich psychiki, stopień nerwowości, wymagania oraz stan ich... kieszeni, ich środki materialne.

Dzieje się jednak często, że na ostateczne postanowienie co do spędzenia wakacji oddziałują zupełnie niepowołane do tego czynniki. Porady znajomych, sąsiadów, ciekawość, żądza poznania czegoś nowego, a nawet poprostu... reklamy i ogłoszenia...

Zdarza się, że interesowani, już powziąwszy jakieś postanowienie, udają się do jakiegoś znanego praktyka-lekarza z zapytaniem, czy obmyślane miejsce nie sprzeciwia się wskazaniom leczniczym, dla danego osobnika odpowiednim?... Lekarz taki, pierwszy raz widząc przygodnego pacjenta, z konieczności ogranicza się do odpowiedzi ścisłej w granicach zadanego mu pytania.

Rozumie się samo przez się, że w tych przypadkach, w których jest istotna choroba i wyraźne wskazanie lecznicze — nie może być żadnych wahań, gdyż zdrowie pacjenta to jest *suprema lex*. Na pytanie zaś, dokąd wysłać na wakacje wątłe i przepracowane dzieci — z głębokiego przekonania dają zwykle stereotypową odpowiedź: „tam, gdzie będą miały jak najwięcej swobody, dużo powietrza i dobre pożywienie, gdzie niema tłoku i ścisku, gdzie ich wrażliwego umysłu nie podrażnią obce zwyczaje i obyczaje, gdzie znajdą piękną przyrodę i swojskie, tak zawsze sercu miłe, warunki bytu“.

Na ten ostatni czynnik — czynnik swojski — kładę bardzo silny nacisk. Nie zastępują go ani bady niemieckie, w których dziecko styka się najczęściej z wrogimi swoim uczuciom ży-

wiołami, ani francuskie, belgijskie lub włoskie miejscowości lecznicze i wypoczynkowe, w których zbytek i hazard rodzi namiętności i żądze używania, zostawiając na umyśle dziecka, jak na wyczulonej płycie fotograficznej, głębokie i długo niezatarte ślady.

Wyliczając miejscowości na spędzenie wakacji, należy pamiętać, że warunki niezbędne są: dużo swobody, dużo powietrza, dobre odżywianie — i to wszystko w otoczeniu najsympatyczniejszym, na psychikę wypoczywającego przyjemnie i kojąco oddziałującym.

Miejscowości, które tym warunkom czynią zadosyć, posiadamy w kraju znaczną i bardzo znaczną liczbę. Zapewne... wiele z nich nie dorównywa temu, co „obiecuja“ letniska i uzdrowiska zagraniczne. Mówię: „obiecuja“, gdyż słowa reklamy nie są pewnikami!... Nawet w okrzyczanej z taniości Szwajcarii, gdzie jest istotnie dobrze, tam z pewnością jest drogo. Cena zależy od wymagań.

Nawet gdy wskazania wyraźnie zalecają powietrze górskie lub morskie — to i te wymagania wśród swoich zaspokoić możemy.

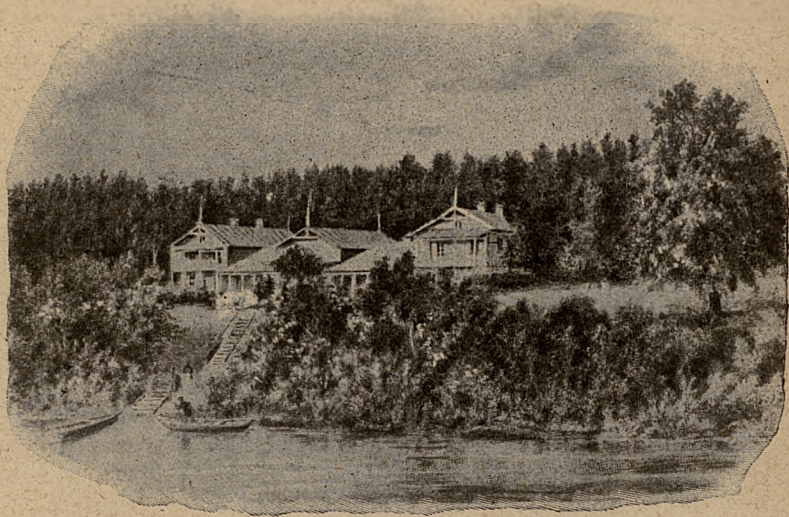
Góry Świętokrzyskie, Ojców, Pieskowa Skała, dalej i wyżej wspaniałe Tatry, a wśród nich tak cudne Zakopane, z którym bardzo nie wiele miejscowości zagranicznych porównać się może; a obok Zakopanego, które czasami zbyt jest przepełnione turystami i letnikami, taki Poronin, Jaszczurówka i wiele, wiele innych miejscowości w Wschodnich Karpatach.

Gdy idzie o morze, to pomijając już Soboty i bardziej na Zachód posunięte, już więcej obce miejscowości, posiadamy taką Połagę, istną perłę Bałtyku, położoną w sąsiedniej, a tak nam pokrewnej duchem i wspomnieniami Żmudzi.

Pomimo zmienionych warunków i dziś Połaga posiada wielkie cechy swojskości. Tu słyszy się przeważnie tylko mowę polską lub żmudzką, tu czujemy się pomiędzy swoimi, człowiek lżej oddycha i raźniej krew mu w żyłach płynie!... Połaga prztem posiada wspaniałe, obszerne i piaszczyste wybrzeże, lasy sosnowe ją otaczają; a do zakątków tego nie wdarł się jeszcze zaborczy przemysł, niema miejsc zaciśnionych, a dymiące kominy fabryczne nie sterczą dokoła i nie psują idealnie czystego powietrza.

Mamy więc w kraju i w pobliżu wszystko swoje. I piaszczysty i piasek, i rzeki i jeziora, lasy, skały, góry i morze nawet!...

O ile więc konieczność nie zmusza, korzystajmy

Stawuta nad Horyniem: Dom zdrojowy z zakładem kumysowym.

Dr. Stanisław LEWICKI

b. asystent kliniki chorób kobiecych

ordynuje od 13 maja

W KRYNICY

WILLA POD TRABKĄ.

W SZCZAWNICY

ordynuje

przez lato jako lekarz zakładowy

Dr. Kalikst Włyński

(przez zimę w ARCO Tyrol południowy).

Dr. JAKÓB RUDÖRFER

były lekarz szpit. powsz. w Wiedniu

ordynuje w sezonie

W Truskawcu

z własnych skarbów, z tego, co nam własna daje przyroda, i nie sięgamy po cudze przechwalone i przereklamowane. Czerpmy z własnych źródeł wzmocnienie sił i odświeżenie umysłu, odpoczywajmy i leczmy się u siebie, nauczmy się cenić swoje tak, jak ono na to zasługuje“.

SPRAWOZDANIE ADMINISTRACYJNE KRAJOWEGO ZWIĄZKU ZDROJOWISK ::: I UZDROWISK WE LWOWIE :::

za czas od początku istnienia po koniec marca 1913 r.

(Ciąg dalszy).

Sekcja balneotechniczna, w skład której wchodzi obok członków Związku również członkowie lwowskiego Towarzystwa politechnicznego i polskiego Towarzystwa Przyrodników im. Kopernika, ukonstytuowała się, wybierając przewodniczącym Radcę Dworu Ingardena, zastępcą Prof. Zuberę, a sekretarzem inżyniera Nadolskiego. Sekcja ta wykazała jeszcze większą żywotność, niż balneolekarska, odbywając w okresie sprawozdawczym 18. posiedzeń naukowych, których poziom intelektualny wybił się wysoko ponad miarę przeciętną podobnych wykładów.

Sekcja balneoprzemysłowa, w skład której prócz członków Związku wchodzi członkowie Ligi Pomocy Przemysłowej, centralnego Związku fabrycznego, galic. Instytutu eksportowego, Ligi dla bojkotu towarów pruskich, Tow. Kółek rolniczych i wogóle osobistości ze świata ekonomicznego, finansowego, przemysłowego i kupieckiego, ukonstytuowała się, wybierając przewodniczącym p. Wojciecha Biechońskiego, zastępcą Bar. Dra Battaglię, a sekretarzem inż. Tytusa Pillera. komicie opracowane referaty, stały się punktem wyjścia dla wielu najżywniejszych spraw przemysłowych, dotyczących naszego zdrojownictwa. Na posiedzeniach tych wyrosła myśl zainicjowania w kraju fabrykacji wyrobów pamiątkowych ze zdrojowisk, na nich również rzucono pierwszy raz ideę utworzenia akcyjnego Banku zdrojowisk.

Wykłady i referaty ze wszystkich trzech Sekcji pomieszczone zostają następnie w „Naszych Zdrojach“, podnosząc tym sposobem wartość, znaczenie i poczytność naszego organu, i przyczyniając się do wnikania wiedzy balneologicznej w najszersze warstwy naszego społeczeństwa.

Czwarta, najmłodsza co do czasu istnienia **Sekcja turystyczna**, w skład której wchodzi członkowie Związku, członkowie Karpackiego Towarzystwa Narciarzy i Akademickiego Klubu Turystycznego, ukonstytuowała się, wybierając przewodniczącym hr. Jana Potockiego, zastępcami Dra Kordysa i inż. Wolańskiego, a sekretarzem Dra Orłowicza. Sekcja ta odbyła dotąd 8. posiedzeń i okazuje, zwłaszcza w ostatnich miesiącach, bardzo sprężystą i żywą działalność. Zarząd Związku, uwzględniając stale wzmagającą się w łonie Sekcji żywotność, tudzież pełnię energii i życia, ogniskujących się w Związku obu wspomnianych wyżej, pobratymczych Towarzystw turystycznych, udzielił Związkowej Sekcji turystycznej, tudzież Karpackiemu Towarzystwu Narciarzy i Akademickiemu Klubowi Turystycznemu, w „Naszych Zdrojach“ miejsca, na razie szczupłego, bo ograniczonego dla braku funduszy do zaledwie czterech stron druku, które pod wspólnie obranym tytułem „**Nasza Turystyka**“, począwszy od Nru 3. czasopisma, stało się organem wszystkich trzech wymienionych wyżej zrzeszeń, do których od Nru 5. przystąpiła Sekcja Narciarska akademickiego Związku sportowego w Krakowie. Redaktorem „Naszej Turystyki“ jest Dr. Or-

łowicz, a Komitet redakcyjny tworzą pp.: Dr. Kordys, Dr. Jakubski i Dyr. Pręgowski. Dział turystyczny, traktowany w naszym organie do tej pory tylko dorywczo, znalazł więc tym sposobem doskonały wyraz zapatrywań Związku na sprawy turystyki w kraju naszym, a znakomicie redagowane dotychczasowe 6. numerów „Naszej Turystyki“, pozwalają wnosić, że to istotnie turystyczne czasopismo, w przyszłości wybitne zajmie miejsce, wśród polskiej prasy periodycznej.

Sekcja turystyczna już dotychczas rozwinęła bardzo żywą działalność, zwołując na dzień 23. lutego 1913. **konferencję towarzystw turystycznych**, w której obok przedstawicieli władz, wzięło udział kilkanaście towarzystw turystycznych, narciarskich i krajoznawczych. Na konferencji tej powzięto uchwały w sprawie krajowego Związku turystycznego, w sprawie stonku władz szkolnych do ruchu turystycznego wśród młodzieży szkół średnich, w sprawie postulatów turystyki odnośnie do władz kolejowych, oraz w sprawie utworzenia Związku towarzystw turystycznych i krajoznawczych. Uchwały te pomieszczone zostały w Nrze 22. „Naszej Turystyki“. Oprócz tego zwołała Sekcja na dzień 14. marca 1913. konferencję w sprawie projektowanej przez inż. Dzieślewskiego **kolejki na Świnicę**, względnie Liliowę.

Na konferencji, obok projektodawcy i najlepszych znawców turystyki, jawili się Dr. Kuźniar z Krakowa i pp. Goetzel i Limanowski z Zakopanego. Wyczerpujące sprawozdanie z tej konferencji pomieściła „Nasza Turystyka“ w Nrach 4. i 5. Obok tego załatwiła Sekcja turystyczna na szeregu posiedzeń i sprawę pomieszczenia **map turystycznych** na dworcach kolejowych na liniach: Stanisławów—Woronienka, Stryj—Ławoczne, Nowy Sącz—Zwardoń, tudzież na stacjach większych zdrojowisk, położonych w górach — sprawę umieszczenia po dworcach znacznie **powiększonych zdjęć fotograficznych**, przedstawiających widoki Tatr, Pienin, Gorców, Bieszczad, Gorganów, Czarnohory, zdrojowisk, ruin zamków, podolskich jarów i t. p., celem propagandy piękności kraju, — sprawę urządzenia we Lwowie w czerwcu 1913. **krajoznawczej wystawy fotograficznej** ziem polskich, obejmującej obok widoków krajobrazu w ścisłym tego słowa znaczeniu, także zdjęcia budowli, ruin, zabytków, typów ludowych i t. p., — oraz sprawę **znaczenia farbami ścieżek i dróg** turystycznych w okolicach zdrojowisk i uzdrowisk krajowych.

Równocześnie zajęli się członkowie prezydium Sekcji turystycznej Dr. Orłowicz i Dr. Kordys opracowaniem **niemieckiego Przewodnika po Galicji**, który wyjdzie nakładem firmy Hartlebena w Wiedniu, i zarówno przez doskonałe opracowanie, jak i bogaty dobór znakomitych zdjęć fotograficznych, przyczyni się niemało do wzmocnienia ruchu obcych w Galicji.

Krajowy Związek zdrojowisk i uzdrowisk wziął udział w **Walnem Zgromadzeniu Związku turystycznego w Krakowie** w dniu 29. marca b. r. przez delegata swego, wiceprezesa Związkowej Sekcji turystycznej Dra Kordysa. Cała dyskusja na Walnem Zgromadzeniu, jak to przynależała cała krajowa prasa codzienna, obracała się prawie wyłącznie około przemówienia naszego delegata. Szczegółowe sprawozdanie z tejże dyskusji zamieści „Nasza Turystyka“ w Nrze 7.

Obecnie organizuje się w Związku **piąta fachowa Sekcja**, która będzie miała za cel, wyszkolenie pomocniczego personelu administracyjnego dla zdrojowisk i uzdrowisk, celem racjonalnego i umiejętnego prowadzenia gospodarstwa w pensjonatach, willach, hotelach i t. p. Sekcja ta nosić będzie nazwę **Sekcji gospodarstwa kobiecego w zdrojowiskach i uzdrowiskach**, zjednoczy zatem przeważnie nasze panie, pracujące w tych miejscowościach i starać się będzie zarówno o dobór i wyszkolenie personelu służbowego dla hoteli, will i pensjonatów, jak i o należyte obznajomienie prowadzących te przedsiębiorstwa z rachunkowością i zdrową ekonomią.

Na posiedzeniu Zarządu Związku w dniu 26. kwietnia 1912. została powołana do życia, w myśl postanowień paragrafu 9. lit. i)

FRANZENSBAD

Dr. Stanisław Przybylski

b. Asyst. klin. chir. i położn.-ginekol. Uniw. Jag. w Krakowie

ordynuje jak lat ubiegłych

„Palace-Hotel“, wejście od Kirchenstrasse.

B. asyst. Kliniki chorób wewnętrznych Uniw. Jag. w Krakowie

Dr. KAZIMIERZ FLIS

ordynuje w bieżącym sezonie

W PISZCZANACH (Pöstyén)

∴ (WĘGRY). ∴

Dr. EMIL MÜNZ

b. wieloletni sekundarjusz Szpitala św.

Łazarza w Krakowie ordynuje

W TRENCSEN-TEPLITZ

Meble mosiężne
Meble żelazne
Meble ogrodowe

Wyrób własny!

Wykończenie staranne, ceny fabryczne
Poleca pierwszy galic. zakład wyrobów mebli metalowych
JAN WOZACZYŃSKI
LWÓW, pl. Bernardyński l. 15.

Wyrób własny!

Meble luksusowe
Meble dla lekarzy
Meble dla Zakładów kąpielowych

Kompletne urządzenia pokoi, cukierń, zakładów leczniczych, sal ordynacyjnych według własnych lub nadesłanych rysunków.

statutu i regulaminu dla Zarządu Związku — instytucja delegatów Związku dla poszczególnych zdrojowisk i uzdrowisk.

Obowiązki delegatów określają uchwały IX., X., i XI. posiedzenia Zarządu. Obowiązki te ułożone zostały w 14. punktach odpowiedniego regulaminu dla delegatów. Na wspomnianem posiedzeniu został mianowany cały szereg osób delegatami Związku, a „Nasze Zdroje” nominacje te w numerze 11. z r. 1912. ogłosiły. Z pośród wszystkich delegatów na największe uznanie ze strony Związku zasłużył sobie dyrektor zakładu zdrojowego w Truskawcu, p. August Teodorowicz, który nie tylko całą swoją działalnością wykazał, iż obowiązki delegata wprost idealnie rozumiał, ale je istotnie, zawsze i wszędzie, przy każdej sposobności — wykonywał, zjednawszy od czasu swej nominacji kilkudziesięciu członków dla Związku. To też w uznaniu jego zasług dla Związku, wyraził mu pełny Zarząd na jednym z ostatnich posiedzeń wyrazy uznania.

Już od samego początku istnienia Związku zajmował się on tak, jak i jego organ sprawą **eksportu krajowych wód mineralnych**. Sprawa eksportu tego, stanowiąca poważną gałąź przemysłu krajowego i będąca, poza Galicją, źródłem ogromnych bogactw i dobrobytu całych połaci krajów — nie mogła ująć oka Związku, który między celami swoimi i niemal na ich czele w § 2. statutu postawił: „Rozwój przemysłu zdrojowego”.

Sprawa ta, omawiana w szeregu artykułów w „Naszych Zdrojach”, dyskutowana obszernie na pierwszych posiedzeniach Zarządu dojrzała wreszcie na jesieni 1911. do tego stopnia, iż Związek odważył się zainicjować powstanie Spółki dla handlu krajowymi wodami i przetworami zdrojowymi. Zawiązana z końcem roku 1911. handlowa Spółka, zarejestrowana została w lwowskim Sądzie handlowym i rozpoczęła swoją działalność.

Poprzedzona wydaniem informacyjno-agitacyjnej **broшуry Dra Krzyżanowskiego**, rozesłanej lekarzom, aptekom, drogerjom i składom wód w kraju, — znalazła Składnica wód przychylne wśród społeczeństwa przyjęcie, i odtąd stale się rozwija. Popyt za naszymi wodami w kraju wzrasta, a nawiązane z zagranicą stosunki handlowe, pozwalają wróżyć naszemu eksportowi w tym kierunku powodzenie na tamtejszych rynkach handlowych.

Od czasu istnienia **Składnicy**, znikły częste dawniej, narzekania publiczności na brak wód krajowych w aptekach i handlach, wód tych bowiem odtąd za staraniem Składnicy, nie brakło nigdzie. Przy pomocy swojej macierzy, t. j. Związku, wystralała się Składnica o **wprowadzenie krajowych wód stołowych po restauracjach na dworcach kolejowych**, a od 1. maja b. r. będzie również nasza krajowa woda **Stefan Szczawnicki** kursować w wozach restauracyjnych, pociągów pospiesznych i ekspresowych w kraju.

Zarząd Związku, pragnąc najszerszym kołem swoich członków udostępnić otrzymanie kredytu, o który przemysłowcom i przedsiębiorcom zdrojowym zawsze tak było trudno, zainicjował również w jesieni 1911, na jednym z posiedzeń Zarządu, utworzenie na podstawie ustawy z roku 1873. stowarzyszenia udziałowego, pod nazwą **Galicyjski Zakład kredytowy Kraj. Związku zdrojowisk i uzdrowisk**, który też istotnie z dniem 1. stycznia 1912. wszedł w życie. Młoda ta instytucja nie mogła niestety w I. roku swego istnienia rozwinąć swoich agend na korzyść swych członków w tym stopniu, w jakim pragnęła, natra-

fiła bowiem zaraz na początku swojej działalności na enuncjację Prangera w sprawie ograniczeń kredytowych, a następnie na znane ekonomiczne i polityczne stosunki w naszym kraju.

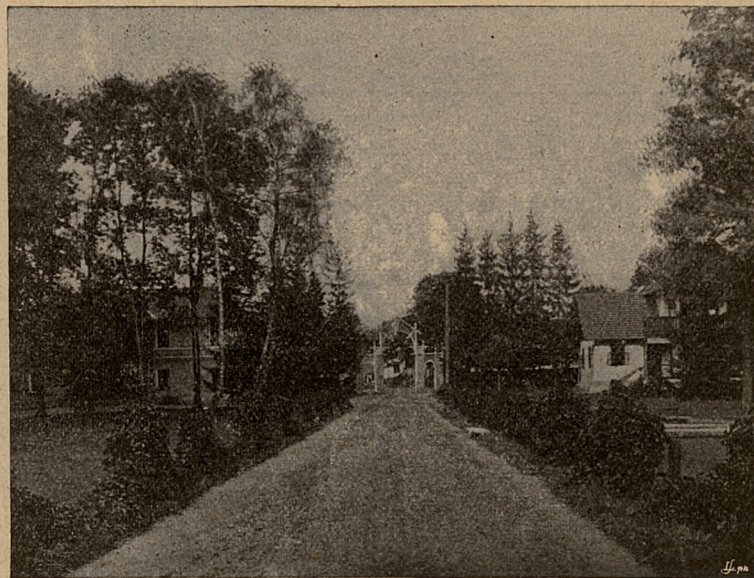
Mimo to rok pierwszy zamknęła bez straty, a nawet z drobnym zyskiem.

Takie wzmoczenie agend Związku, przez utworzenie fachowych Sekcji w jego łonie, tudzież przez powstanie za jego inicjatywą dwóch nowych instytucji (Składnicy i Zakładu kredytowego) spowodowały, iż zajmowany dotychczas przez Związek lokal przy ul. Czarnieckiego l. 6. w parterze, stał się za szczupły i zmusił nas do zajęcia **lokalu większego**. Początkowo przeprowadziliśmy się w tejsamej realności na II. piętro, gdy jednakże stara ta rudera poczęła grozić zawaleniem, musieliśmy pod groźą niebezpieczeństwa dla życia i zniewoleni do tego przez lwowski urząd budowniczy miejski, przeprowadzić się do lokalu, który obecnie zajmujemy.

Lokal ten został **uroczyście poświęcony** przez J. E. Ks. Biskupa Bandurskiego w dniu 12. maja 1912, w obecności dostojników i delegatów władz, stowarzyszeń i instytucji ekonomicznych, społecznych, naukowych i oświatowych, reprezentantów prasy i licznych rzesz członków Związku, o czym obszernie zdały sprawę „Nasze Zdroje” w numerze 11. z roku 1912.

Już w ciągu roku 1912. nosił się Zarząd Związku z myślą rychlejszego wypełnienia swoich celów przez stworzenie dla zdrojowisk i uzdrowisk krajowych źródeł, z którychby miejscowości te czerpać mogły na dogodnych warunkach fundusze dla inwestowania, a temsamem skulturyzowania i podniesienia swoich przedsiębiorstw. Myśl ta wyłoniła się na jednym z pierwszych posiedzeń Sekcji przemysłowej i następnie z wolna przyobkleła w realne formy, pod postacią udzielonej na imię kilku członków Związku koncesji przedwstępnej, na **założenie akcyjnego Banku zdrojowego**.

(Ciąg dalszy nastąpi).

Lubień Wielki: Wjazd do parku Zakładowego.

Dr. EBEL

ordynuje w wszystkich domach kuracyjnych

w GRÄFENBERGU

a oprócz tego w zakładach zdrojowych
Towarzystwa Priessnitzowskiego

Dr. Teofil Stachiewicz

b. asystent Dra Brehmera w Goer-
:: bersdorfie, ordynuje w sezonie ::

w Szczawnicy

dom pod „Bogarodzicą” (Inhalatorjum)

B. asyst. Uniw. I sekundar. I. kl. szpłt. powsz. lwowsk.

Dr. Tadeusz Praschil

ordynuje od lat 15-tu

W TRUSKAWCU

Willa Plechówka. — Telefon Nr. 2.

Z piśmiennictwa i wydawnictw.

„Nasze uzdrowiska“. Stały dodatek periodyczny pod tym tytułem, poświęcony polskiemu uzdrowiskom, zaczęło wydawać codzienne pismo warszawskie »Dzień«, zasłużone skąd inąd swą ośmioletnią już działalnością.

Pierwszy taki dodatek z pamiętnej nam daty 3. maja br. poprzedza Redakcja przedmową, w której uwydatnia wskazania nowego tego działu skupieniem polskiemu życiu społecznemu, umysłowemu, towarzyskiemu artystycznemu i sportowemu w ciągu lata w zdrojowiskach i letniskach polskich, tudzież sprawami rozbudzonego przemysłu zdrojowego. »Wiele u nas pisano — dodaje Redakcja — o potrzebie popierania wód polskich, ale mało miejsca poświęcano dotąd potrzebom naszych zdrojowisk. W pismach więcej i częściej można było nadto znaleźć miejsca, poświęconego badaniom i kurortom zagranicznym niż uzdrowiskom i letniskom polskim«.

Wraz z Redakcją »Dnia« nie wątpimy, iż nowy ten dodatek zdrojowy w tak poczytnym dzienniku warszawskim odda wielkie przysługi zdrojownictwu polskiemu.

Zapowiada to cały szereg artykułów w tym pierwszym dodatku pomieszczonych a więc »Niesłuszne narzekania« na nasze zdrojowiska, które zbija p. Witold Kraszewski, słusznie wskazując ich źródło w samym społeczeństwie polskiem i w lekarzach naszych, a nade wszystko w braku ciągłości pracy około zdrojownictwa, ustającej rokrocznie z chwilą zamknięcia sezonów. Wreszcie nawołuje autor do założenia w Królestwie Polskiem »Twa popierania zdrojowisk krajowych«.

W dalszym ciągu zamieszcza ten dodatek artykuły p. t. »Założmy gniazdo sierocy pod Ciechocinkiem«, »Słów parę o pewnej krytyce«, nawiasem mówiąc, złośliwej i tendencyjnej o pewnym zdrojowisku polskiem, »O przemysł ludowy po zdrojowiskach«, korespondencję »Z Ciechocinka« wreszcie bardzo dobre i informacyjne zestawienie zdrojowisk polskich pod tytułem »Dokąd jechać«, oczywiście nie bez opuszczeń i błędów, łatwych do wy tłumaczenia a tak samo i do sprostowania w Nrach następnych.

Przypominamy zatem następujące jeszcze zdrojowiska w Galicji: Burkut (szczawa żelazista), Delatyn (solanka), Żegiestów nad Popradem, Piwniczna, Krościenko nad Dunajcem, Swoszowice (siarcz.) pod Krakowem, Lubień, Szkło, Niemirów, Nowosielce Szlacheckie w okolicy Lwowa, — i główniejsze uzdrowiska jak Poronin, Zawoja, Muszyna, Rytko, zaś w wschodniej Galicji Sasów, Jaremcze, Mikuliczyn, Tatarów, Worochta, wreszcie Janów i Brzuchowice pod Lwowem. Błędnie wreszcie podano przy Truskawcu informację, iż leży o 8 kilometrów od miasta tegoż nazwiska, zamiast od Drohobycza.

Całe przedsięwzięcie Redakcji »Dnia«, witamy jako odruch zapoczątkowanej przed 4 laty przez »Nasze Zdroje« a podjętej następnie przez Kraj. Związek zdroj. i uzdr. akcji. Przystudjowanie jej w dotychczasowym przebiegu i dalsze jej śledzenie w »Naszach Zdrojach« tem bardziej zalecamy Redakcji »Naszich Uzdrowisk«, gdy w pierwszym ich Nrze zgola ją przemilczając, zdradza nieznaną rzeczom tem mniej usprawiedliwioną, że »Nasze Zdroje« już czwarty rok z rzędu licznie rozsyłane do lekarzy, zdrojowisk, zakładów publicznych i wielu osobistości w Królestwie, obznajomiły ogół tamtejszy z szerzej zakreśloną i daleko już posuniętą akcją Związku, co w dłuższych artykułach zaznaczyła nawet prasa tamtejsza z okazji niedawnego pobytu w Warszawie delegacji Związku.

D. J. B.

Pod tym samym tytułem »Nasze Uzdrowiska« pomieszcza również warszawski »Kurjer Ilustrowany« specjalne dłuższe feljtony naszym zdrojowiskom, zdobiąc je udatnymi ilustracjami. Trzeci z rzędu taki feljton poświęcony był Ciechocinkowi.

Pocztówki z widokami Poługi w nowej bogatej serii wydało Polskie Two krajoznawcze w Warszawie. Serja przedstawia 12 widoków następujących: 1) Sosny nadbrzeżne. 2) Zatoka pod Hohen. dercką Czapką. 3) Sosny na Czapce Holenderskiej. 4) Fala przy brzegu. 5) Nadciągająca burza. 6) Wieczór na pomoście. 7) Wydmy nadbrzeżne, opanowywane przez roślinność. 8) Groka Matki Boskiej

z Lourdes w Górze Biruty. 10) Łazienki. 11) Dom zakładowy, 12) Pałac F. hr. Tyszkiewicza. Pocztówki odbite zostały bardzo starannie w warsz. Zakładzie Wierzbickiego i mają napisy w językach polskim i litewskim.

Cuda ziemi ojczystej. Pod tym tytułem zamieścił »Kurjer Lwowski« piękny feljtonowy opis ziemi polskiej wzdłuż Wisły od jej źródeł aż do morza Bałtyckiego, znacząc tę drogę wspomnieniami historycznymi, wśród których pominął jednak Czerwińsk nad Wisłą, pamiętny przeprawą Władysława Jagiełły na pole wiekopomnej bitwy pod Grunwaldem i złożoną w darze klasztorowi przyłbicę królewską.

Przegląd zdrojowisk i uzdrowisk.

SZKOŁA KOEDUKACYJNA IM. STASZICA W ZAKOPANEM, założona przed rokiem przez specjalnie ku temu zorganizowane Towarzystwo, odpowiada znakomicie jednej z najważniejszych potrzeb tego wielkiego już dziś uzdrowiska tatrzańskiego. Myślą przy założeniu tej szkoły było wyzyskanie wyjątkowo korzystnego jej położenia w celu jak najbliższego życia się z naturą z przyrodą oraz zapewnienia jej jak najpełniejszego fizycznego rozwoju. Do myśli tej zastosowano też znakomicie program szkoły, w którym pogodzone potrzeby dziatwy miejscowej, zmuszonej w nauce stosować się do programu szkół galicyjskich, z potrzebami dziatwy przyjezdnej z innych zabiorów, którą obowiązują wymagania szkół tam istniejących. Uwzględnić nadto musiano i to, że dzieci, przyjeżdżające do Zakopanego, są często słabego zdrowia, muszą zatem mieć jaknajkorzystniejsze warunki higieniczne i pracę szkolną jaknajbardziej ułatwioną. W tej mierze przyjęto zasadę małej liczebności klas, nie wykraczającej poza 12 uczniów.

Szkoła — jak opiewa sprawozdanie za rok 1911/12 — obejmowała w pierwszej części oddziały przygotowawcze, w drugiej — klasy z programem gimnazjalnym.

Pierwszych było r. z. 4, a to I. dla dzieci od 6—7 lat, II. od 7—8 l., III. od 8—9 l. i IV. od 9—10 l. Oddziały te wstępne wyczerpały zakres nauk, potrzebnych do 1 klasy szkół średnich, przyczem uwzględniono szeroko pogadanki przyrodnicze (na żywym i muzealnym materiale), pogadanki geograficzne z obserwacji najbliższej okolicy, połączone z pomiarami, dokonywanymi przez dzieci, rysowaniem planów i mapek.

W dziale ręcznych robót uwzględniono: koszykarstwo, pleciennictwo, wycinanki, lepienie z gliny, — w przyszłości dla starszych wprowadzi się introligatorstwo, snycerstwo i stolarstwo.

Klas z programem gimnazjalnym było r. z. trzy, w przyszłym będzie otwarta już czwarta. Plan nauki obejmował tu jaknajgruntowniej materiał, objęty programem odpowiednich klas gimnazjów galicyjskich, przyczem starano się zbliżyć do programu szkół polskich w Królestwie, aby uczniowie, mający tam powrócić, mieli jaknajbardziej ułatwione przystosowanie się do wymagań szkół tamtejszych.

O tyle też przedmioty ugrupowano według szkół rozmaitych typów tak, iż do obowiązkowych włączono cały zakres, wspólny wszystkim typom szkół średnich, zaś do nieobowiązkowych wykładane tylko w niektórych z tych szkół (języki starożytne, francuski, rosyjski z historią i geografją kraju). Obowiązkowe uzupełniono historją Polski, krajoznawstwem i robotami ręcznymi (stolarstwo i snycerstwo).

Wykłady przyrodnicze i geografii były połączone wycieczkami po okolicy. W miarę możliwości odbywały się lekcje przyrody a czasem inne na otwartem powietrzu lub na werandzie domu szkolnego. Gimnastyka tylko w czasie mrozów lub deszczu odbywała się pod dachem.

Przy szkole jest wzorowo urządzony i prowadzony internat po dozorem lekarskim.

Blizsze szczegóły znajdują interesowani w broszurowem ilustrowanem sprawozdaniu za r. z., gdzie zestawioną jest barwna »Kronika szkolna«, opisane »Pomoce naukowe i urządzenia szkolne«. Higiena szkolna, sam internat, wreszcie informacje o opłatach za

Firma

ROMAN ZUBIK

WE LWOWIE UL. HALICKA 16.

poleca:

modne materiały na kostjomy, suknie i bluzki damskie. Nowości w tkaninach lekkich i w dużym wyborze: borze bardzo tanio. (Próbki opłatnie)

Magazyn
gorsetów, rękawiczek
i bandaży

pod firmą

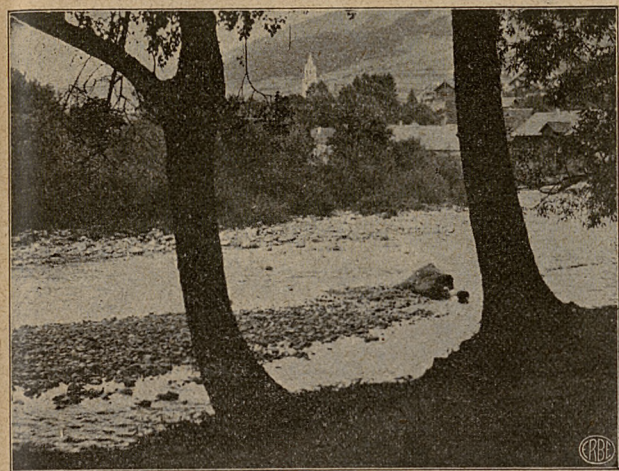
I. SCHREIBER
Lwów, ulica Hetmańska 1. 6

znany zaszczytnie w mieście i na prowincji ze swej sumiennosci i dobroci towarów, specjalnie rękawiczek i gorsetów, podaje do wiadomości liczniejszej klienteli, że po niedawnym pożarze otwiera znowu sklepy swoje i przypomina się P. T. Publiczności.

internat i naukę. Rok szkolny rozpoczyna się 1. września. Korespondencje przyjmuje Biuro »Szkoly Twa im. Staszica«, Zakopane, ul. Przecznicza 1. 23.

SZCZAWNICA z objęciem jej przez Adama hr. Stadnickiego przed 4 laty na własność, wszedłszy na drogę odrodzenia, stwierdza ten postęp i rozwój dodatni z każdym rokiem następnym.

Szczawnica: Widok ogólny. Fot. Inż. M. Dudryk.

To też powszechne o tem przekonanie, tak w kraju jak i za kordonami, przywraca jej z każdym rokiem dawne zaufanie kuracjuszy i wziętość, co zaznacza się tak samo w zwiększającym się popycie wód szczawnickich jak i wzrostem frekwencji kuracjuszy. To też, mimo niekorzystne horyskopy tegoroczne, liczba kuracjuszy jest dotychczas większa niż r. z. a również zaznacza się większy napływ publiczności doborowej, zaś wśród niej większy odsetek gości z poza kordonów, w czem niewątpliwa jest także zasługa propagandy krajowego Związku zdroj. i uzdr., podjęta tej zimy przez specjalną delegację w Warszawie, Wilnie i Kijowie, gdzie nadto udział zdrojowisk galicyjskich w Wystawie tamtejszej niewątpliwie utrwali na daleką przyszłość ich wziętość w tamtych ziemiach, gdy równomiernie i zarządy ich dążyć będą ciągle do udoskonalenia warunków leczenia, mieszkania i życia.

Widoczna w tej mierze zasada w Szczawnicy zaznaczyła się i w tym roku kilka cennymi nabytkami. Oto na »Połoninach« zbudowano wspaniałą leżalnię, od wiatru osłoniętą, gdzie za opłatą tygodniową można używać wygodnego leżaka; poniżej nad parkiem, urządzono kąpiele słoneczne w dwu osobnych działach, dla kobiet i mężczyzn. W Dworcu gościnnym dano nowe oświetlenie »Driktid«, usunąwszy zupełnie dawne lampy naftowe. Dalszy szereg korzystnych innowacji uchwalono na posiedzeniu Komisji zdrojowej, a również na zwołanem z inicjatywy hr. Stadnickiego zebraniu lekarzy zdrojowych zastanawiano się nad różnymi udogodnieniami i urządzeniami. Zwiększyła bo się też i liczba lekarzy zdrojowych, w miejsce bowiem zmarłego Dra Kruszyńskiego przybyli Dr. Stachiewicz ze Lwowa i Dr. Brodowski z Warszawy, tak że ogółem jest ich dziewięciu wraz z lekarzem zakładowym, Dr. Włyńskim. Podobne zebrania lekarzy zdrojowych to też pożądany objaw postępu, nie notowany dawniejszymi laty.

KRYNICA. Mimo nie bardzo w tym roku wesołej aury, obfitowała Krynica w rozrywki i zabawy, albowiem jak już donosiliśmy, bawiła tu przez cały pierwszy sezon trupa artystyczna p. Baranowskiego i Lelewicza a przy samym już końcu zjechała na dwa gościnne występy, światowej dziś sławy magik p. Baltazar.

Po nadto odbyło się kilka festynów, z których dwa o czysto narodowych celach, a w szczególności jeden urządziło bardzo tu ruchliwe Two S. L., zaś drugi zasłużone pod względem uświadczenia narodowego Two »Sokół«.

Tak jeden jak i drugi festyn przysporzył na te cele stosunkowo dość znacznych dochodów, co w pierwszym rzędzie należy przypisać wysoce rozwiniętej ofiarności rodaków na cele narodowe,

a następnie niestrudzonym zabiegom, wysiłkom i pracy dwu szczególnie członkom pomienionych Twstw w osobach Pań: Stanisławy Nitribitowej, córki uczestnika powstania styczniowego, oraz Apolonii Ptaszyńskiej, którym wszechstronne za to uznanie się należy.

Charakterystycznym w tym wypadku było zachowanie się kierownika tymczasowego zarządu gminy, który widocznie bacząc na utrzymanie powagi swego urzędowego charakteru jako »komisarza rządowego«, widział się zniewolonym odmówić objawienia publicznego podziękowania, za spełniony czyn patriotyczny -- obu pominionym osobom w miejscowym wydawnictwie »Krynicy«. Tu pozwolimy sobie zaznaczyć, że swego czasu c. k. Starosta w Białej, p. Piwocki nie wahał się tak bardzo eksponowanego urzędu godzić ze stanowiskiem prezesa, T. S. L. O tyle też urząd komisarza rządowego jako tymczasowego kierownika gminy w Krynicy, bynajmniej, nie wymaga od p. Dembińskiego tak daleko idącej i źle zrozumianej lojalności rządowej, aby w piśmie, kosztem gminy wydawanem, obawiać się wyrazić słowo podziękowania dobrem za trud i zasługę dla dobra publicznego poniesioną. *Poznaćczyk.*

POŁĄGA. Jak zwykle, pod koniec czerwca, rozpoczął się już gromadny napływ gości do jedynego polskiego uzdrowiska nadmorskiego.

Kto z wybierających się do Połagi (na Lipawę czy na Klejpedę), pragnie mieć pewność, że dostanie konie, winien się udawać z prośbą o to do zarządu zakładu w Poładze, wskazując dzień i miejsce, w którym mają czekać konie.

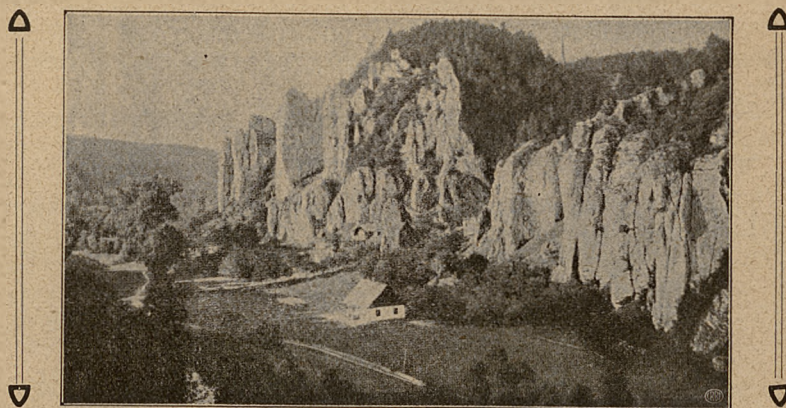
W parku zakładowym rozpoczęły się już koncerty orkiestry, tym razem pod dyрекcją p. Góreckiego.

We czwartek, d. 3-go b. m., rozpoczęła swe przedstawienia trupa sezonowa pod dyрекcją p. Karola Hoffmana. Widowiska bywają urozmaicane śpiewami.

OJCÓW I PIESKOWA SKAŁA znacznie się ożywiły z nastaniem ciepłej i pięknej pogody napływem gości stałych i turystów.

Odbudowa wspaniałej baszty zamkowej w Ojcowie postępuje raźnie. Muzeum krajoznawcze Tow. przyjaciół Ojcowa pomnaża się ciągle nowymi okazami. Najważniejszym nowym nabytkiem tego Muzeum jest cenny dar zbiorów przyrodniczo archeologicznych s.p. profesora K. Wróblewskiego, autora wybornego przewodnika turystycznego »Nad Prądnikiem«.

Obok paru innych krótszych przewodników po dolinie Prądnika, dla osób pragnących dokładniej poznać przyrodę i tajniki pieczar tych stron uroczych, służyć mogą prace i mapy specjalne S. J. Czarnowskiego. A mianowicie: »Mapa jaskiń okolic Krakowa i Ojcowa« i tekst objaśniający do niej p. t. »Jaskinie okolic Krakowa i Ojcowa i ich zabytki przeddziejowe, z 3 kartami specjalnymi jaskiń i 3 widokami«, oraz broszura »Dolina Bętkowska i jej zabytki przeddziejowe, z mapą sytuacyjną, 7 widokami, 39 fotodrukami wykopalisk i 2 planami grodzisk«. Wydawnictwa te są do nabycia na miejscu w »Bazarze warszawskim« w Ojcowie.

Rudawa: Skały w Ojcowie.

STORY „REGULATOR“
SĄ NAJLEPSZE i NAJPRAKTYCZNIJSZE

Zastanawiają okno automatycznie pod działaniem słońca. Mimo zastonięcia można okno otworzyć. Dowolne zastonięcie dolnej lub górnej części okna. Tańsze od wszystkich innych. Patenty we wszystkich państwach. Z prowincji dokładny wymiar okien wystarczy. »Regulator« 1-sza gal. fabryka stór patent. Lwów, Pańska 19.

JULIAN TREPCZYŃSKI

dostawca do ck. kliniki dziec. Uniw. Lwów. szpitali kraj., lecznic etc.

— we Lwowie — ulica Dominikańska l. 9. —

Poleca swoje wyroby chirurgiczne i medyczne, aparaty ortopedyczne, oraz sznurówki dla prostowania wszelkich skrzywień ciała, jakoteż pasy brzuszne i pępkowe, oraz wszelkiego rodzaju bandaże. — Wykonuje z najlepszych materiałów meble i sprzęty dla urzędzenia szpitali, klinik i lecznic, oraz skutecznie wszelkie w zakres tego rodzaju wchodzące roboty metalowe i stalowe. — Przyjmuje również wszelkie roboty szlifierskie i niklowania po cenach nader umiarkowanych.

Muzeum krajoznawcze na zamku Pieskowej Skały, po przeniesieniu do wielkiej sali malinowej i uporządkowaniu w gablotach odpowiednich, pomnażane jest także ciągle nowymi okazami.

LUBIEŃ. Niezmiernie ożywiony ruch osobowy na stacji w Lubieniu, gdzie z każdego i do każdego pociągu lwowskiego wysiada lub wsiada mnóstwo osób, wzrasta stale z każdym rokiem. — Przypisać to należy wyłącznie zwiększającemu się wzięciu zdrojowiska dzięki ciągłemu wzbogacaniu go w coraz to nowsze urządzenia i środki lecznicze, wskazane postępem nauki a wzorowane na zagranicy.

Za światłem wskazaniem Prof. Dra Jurasza a pod kierunkiem lekarza zakładowego, Dra Mazanka, śledzącego w corocznych swych wyjazdach zagranicę najnowsze zdobycze w dziedzinie stosowania wód siarczanych, szczyści się dziś Lubień wśród naszych zdrojowisk, urządzeniami takimi jak: emanatorium radowe, wiewalnia siarczana systemu Dra Bullinga i instytut gimnastyczny Zandera.

I oto tym trzem zdobyczom, które tak znacznie wzbogaciły zasób środków leczniczych zdrojowiska, (co tylekroć razy zalecałbym wszystkim naszym zdrojowiskom), zawdzięcza to ciągle wzmagające się swoje wzięcie Lubień, mimo że nie posiada ani szczególniejszego położenia, ani górskiego powietrza, ani okolicy pociągającej, — czem wszystkim chętnie się mogą inne zdrojowiska tego rodzaju.

Za zasadę bowiem przyjął właściciel Lubienia bar. Brunicki, reklamować to tylko, co istotnie reklamy godne a co każdy kuracjusz stwierdzi na miejscu, jako rzecz pozytywną w zakresie urządzeń leczniczych.

Nie mniej, obok świetnego już wyposażenia łaźni mineralnych i borowinowych, znać tu też wielką staranność około wyposażenia zakładowych domów mieszkalnych i urządzenia pokoi dla stale przebywających tu kuracjuszy, a pewne ściśnienie terenu zakładowego wraz z parkiem, zmieni się też w najbliższej przyszłości na lepsze, dzięki rozszerzeniu go świeżo kupionymi nabytkami.

Niewątpliwie należą się tak rozwiniętemu zdrojowisku jeszcze pewne konieczne ulepszenia, jak np. chodniki, rozszerzenie spacerów, osuszenie przylegających terenów, przeobrażenie szosy wjazdowej od dworca kolejowego do zakładu w rodzaju podobnych za granicą, a nawet już i w kraju widywanych (Krynica, Truskawiec), tj. z bocznymi chodnikami, z wyprawą ropną, celem usunięcia kurzu, itd. itd. Nad sprawami temi myśli też bardzo poważnie nie tylko sam właściciel, bar. Brunicki, ale przede wszystkim Komisja zdrojowa, która właśnie w d. 3. bm. odbyła w tym sezonie pierwsze (dopiero? P. R.) swe posiedzenie pod przew. starosty p. Pokińskiego, jako delegata Namiestnictwa, przy udziale przedstawiciela Związku zdrojowisk Dra Juliusza Bandrowskiego, jako delegata Wydziału krajowego.

Dokonane na tem posiedzeniu wybory organizacyjne komisji zdrojowej, powołały na zastępcę jej przewodniczącego Dra Juliusza Bandrowskiego, na asesora Dra Mazanka, na skarbnika i sekretarza dyr. p. Popiela.

Nader poważny tok obrad a nadewszystko doniosłe sprawy i powzięte co do nich uchwały, zasługują ze wszech miar, aby temu posiedzeniu Komisji zdrojowej poświęcić więcej uwag w Nrze następującym.

DR. S REICH

Z PRZEMYŚLA

ordynuje w sezonie letnim
jako lekarz zakładowy

w WYSOWIE

Kr. P.

Wileńskie Biuro informacyjne dla zdrojowisk i uzdrowisk rodzimych.

Jak korzystnie rozwija się i jak pożądane usługi oddaje staniem Związku zapoczątkowane, a przez tegoż przedstawiciela, p. Renarda Czarnockiego, zorganizowane w Wilnie przy tamtejszym Instytucie wód mineralnych. »Biuro informacyjne« dla zdrojowisk i uzdrowisk rodzimych, dowodzi następujące w Nrze 168 „Kurjera Litewskiego“ z d. 29 z. m. zamieszczone:

„PRZYPOMNIENIE NA DOBIE“.

Z wszystkich zdrojowisk i uzdrowisk naszych (na Litwie, w Królestwie i w Galicji) donoszą, że w roku bieżącym zauważyć się daje liczniejszy niż zwykle przyływ kuracjuszy. Fakt ten dowodzi, że nareszcie publiczność nasza doszła do przekonania, iż obywatelskim jest obowiązkiem popierać swoje zdrojowiska i uzdrowiska, tembardziej że mogą one w zupełności dać takie same zadawalające wyniki kuracji, jak „bady“ zagraniczne.

Ruch ten, tak oddawna pożądany, i tu na Litwie odczuwać się daje, istniejące bowiem w Wilnie przy Instytucie Wód Mineralnych »Biuro informacyjne« codziennie otrzymuje po kilkanaście zapytań o skuteczność wód i kąpieli polskich i o stosunek porównawczy ich do rozreklamowanych wód i kąpieli zagranicznych.

Na skutek więc rzeczonych a licznych zapytań Wileńskie Biuro Informacyjne rozpowszechnia wykazy zdrojowisk galicyjskich zastępujących zagraniczne, dodając że wszystkie analizy porównawcze wymienionych tam galicyjskich wód, dokonane przez najważniejsze laboratoria europejskie, przejrzeć można w »Wileńskim Biurze informacyjnym«, które wszelkich objaśnień bądź na miejscu, bądź listownie udziela bezpłatnie.

Wiadomości bieżące.

Przedstawicielstwo zdrojowisk w Sejmie ogranicza się na razie na dwu posłach, którymi wyszli z urny wyborczej: Jan hr. Potocki, zasłużony prezes kraj. Związku zdroj. i uzdr., z ziemi sarnockiej i Dr. Tadeusz Tertil, burmistrz m. Tarnowa, poseł do Rady państwa i członek Zarządu Związku zdrojowisk.

Wynik ten witamy z szczerem zadowoleniem i nadzieją lepszej przyszłości, tem bardziej że wśród innych nowowybranych posłów liczymy wielu sympatyków i przyjaciół zdrojownictwa.

Pawilon galicyjskich zdrojowisk i przemysłu domowego na Wystawie kijowskiej dobiega już kresu swego zupełnego wykończenia po odpowiednim przystosowaniu dwu największych ścian dla obrazów djoramowych Pienin i Gorganów, które właśnie już wykończył na miejscu art. mal. p. Batowski. Prowadzą się jeszcze w dalszym ciągu adaptacje podziemia dla rozmieszczenia tam ekspozycji Wieliczki z dominującą statuą św. Kingi, rzeźby naturalnej prawie wielkości, wykonanej podług oryginału znajdującego się na miejscu w Wieliczce, skąd najdalej za tydzień, wysłana będzie do Kijowa.

Jak to przewidywaliśmy, rozporządzenie miejscowych władz tamtejszych o zakazie mówienia po polsku na wystawie zostało cofnięte, o czem donosi »Dziennik Kijowski« a tem samem odpadają wszelkie jakieś wstręty czy to dla polaków-wystawców czy dla przyjeżdżających celem zwiedzenia wystawy. To też szereg wycieczek polskich na Wystawę zapoczątkowały już

Jedyna w kraju fabryka wyrobów trykofarsko-sportowych

**„PRZĄDKA“
LWÓW, STRYJSKA L. 20**

ma na składzie na wyjazd w góry: żakiety, serdaki, szale, swetry i t. p. Wyrób solidny. Ceny nader niskie. Artykuły te sprzedaje również: »Bazar lwowski« Pańska 9, Bazar przemysłu kraj. w Zakopanem, P. M. Nadziakiewicz Rymanów-Zdrój. Dla hurtownych P. T. Odbiorców znaczny opust. Większe zamówienia na zimę przyjmuje się już od 1-go lipca b. r.

Ajencja pośredniczy w kupnie i sprzedaży dóbr, kamienic, will, parcel i t. d., przeprowadza wszelkie transakcje, dzierżawy, zamiany majątków we Lwowie i na prowincji. Poleca we Lwowie około 800 kamienic ----- w różnych częściach miasta -----

KONCESJONOWANA GALICYJSKA AJENCJA
— — sprzedaży realności i dóbr ziemskich — —
„METEOR“
JÓZEFA PICHOCKIEGO i SKI
LWÓW UL. WAŁOWA L. 27 PARTER TEL 1315

Ajencja lokuje bardzo korzystnie kapitały na hipotekach miejskich i majątkach ziemskich. Wszelkie transakcje załatwia uczciwie i bez wyzysku. Udziela chętnie i bezpłatnie wszelkich ----- informacji. -----

dwie grupy zbiorowe z Królestwa Polskiego a mianowicie w d. 20 z. m. przybyła z Warszawy wycieczka Polskiego Twa krajoznawczego pod wodzą swego prezesa p. Kulwiecia w 44 osoby (23 pań i 21 mężczyzn) i druga z Lublina w ilości 17 osób.

Niewątpliwie za tym przykładem pójda liczne inne wycieczki podobne z całej Polski a nie braknie także choćby jednej z Galicji, ku czemu czynią się przygotowania we Lwowie.

Ankieta powszechną w sprawie kształcenia cielesnego w Polsce rozpisali warszawski dwutygodnik »Ruch«, zestawioną dla zebrania materiału w szereg 10-u pytań, z prośbą o nadsyłanie odpowiedzi w najbliższym czasie pod adresem Redakcji »Ruchu«, Warszawa, ul. Wielka 31 m. 8. Pytania te są następujące:

1. Wiek (lata skończone)? wzrost (w centymetrach, bez obuwia)? waga (bez ubrania)?
2. Zawód, zajęcie, miejsce stałego pobytu (Warszawa, miasto prowincjonalne, wieś; na obczyźnie nazwa kraju).
3. Czy uprawia gimnastykę? od jak dawna? ile czasu na nią poświęca? jakimi się kieruje zasadami (podręcznik, zakład, system)?
4. Czy uprawiał w wieku dziecięcym gry ruchowe? jakie o tem zachował wspomnienia? które gry lubił szczególnie?
5. Jakie uprawia sporty i gry sportowe? od jak dawna? ile na nie poświęca czasu?
6. Czy tańczy? od jak dawna? ile czasu na to poświęca? które tańce szczególnie lubi?
7. Czy może dużo chodzić? czy robi przechadzki dłuższe, wycieczki piesze?
8. Jak często używa kąpeli ciepłej? zimnej? powietrznej? Czy pływa i jak dawno?
9. Jaki wpływ przypisuje wymienionym zabiegom wogóle i jakie zmiany zauważył na sobie od czasu ich stosowania?
10. Czy należy do jakich zrzeszeń sportowych, gimnastycznych itp. (określać bez wyszczególnienia ich nazwy).

Przykład godny naśladowania dały zarządy wielu fabryk warszawskich i łódzkich, zarządzając w czasie lata rozpuszczanie robotników w każdą sobotę już od południa a to celem umożliwienia im dłuższego cotygodnia korzystania z wypoczynku na świeżem powietrzu, w okolicznych wsiach czy letniskach.

Czyby i u nas nie pomyślano o czemś podobnem, na względzie mając pieczę o zdrowie i siły ludu roboczego.

Pro memoria. Z ostatnich dwu tygodni mamy do zaznaczenia kilkanaście korektur, poczynionych przez lekarskie powagi lwowskie w wyrokach lekarzy prowincjonalnych, skazujących swych chorych na wyjazd do badań niemieckich. Fakt ten nie potrzebuje komentarzy.

Obowiązki lekarza w Zakładzie wodoleczniczym p. Eberhardta w Jaremczu objął p. Dr. Stanisław Domański z Delatyna, tak że w ten sposób pozyskało Jaremcze odtąd stałego lekarza sezonowego.

Proszeni jesteśmy o zaznaczenie, iż p. Jan Bielski, który w drodze z Ekaterynosławia do Lecznicy Dra Tarnawskiego w Kosowie odwiedził nas w siedzibie Związku, nie jest, jak to zaznaczyliśmy w Nrze 13, dyrektorem fabryk Briąńskich, ale ich buchalterem.

Pierwsza lista gości w Szczawnicy, wydawana już drugi rok z rzędu nader starannie, zawiera na ozdobnej stronie tytułowej bardzo wskazaną »Tablicę porównawczą wód szczawnickich i pokrewnych wód obcych«, zaś na okładce tytułowej »Rozbiór chemiczny głównych wód mineralnych szczawnickich« Profesora Marchlewskiego. »Kronika wstępna« z kilku ogólnymi uwagami poprzedza właściwy wykaz kuracjuszków z okresu od 26 maja do 15

czerwca b. r. (554 osób) a zamyka go spis lekarzy ordynujących w Szczawnicy. Kartonowa okładka kolorowa nadaje nadto całości wydania estetyczny wygląd, którego brak innym naszym listom gości zdrojowych.

Sezon kąpielowy w Połędze uświetnił swem przybyciem. J. E. Biskup żmudzki, ks. Cyrtowtł po dokonaniu po drodze wizytacji kilku parafii swej diecezji.

Teatr Lubelski w Nałęczowie daje cotygodniowe przedstawienia w ciągu sezonu kąpielowego na podstawie umowy Zarządu z dyrektorem tegoż teatru, p. Halickim. Dobry zespół artystów i repertuar teatru lubelskiego przyczynia się do ożywienia sezonu w tem pięknem zdrojowisku polskiem.

Komunikacja z Galicji do zdrojowiska Nałęczowa, w sąsiedniej nam ziemi lubelskiej, jest bardzo ułatwiona i bezpośrednia. Samojazdy omnibusowe lubelskiej Spółki samojazdowej, kursujące do Zamościa, dochodzą obecnie codziennie do samego Bełzca, stacji kolei austriackich, zatrzymując się po drodze w Krasnymstawie, Zamościu i Tomaszowie.

W godzinę niemal po przybyciu pociągu galicyjskiego do Bełzca odchodzi omnibus zamojzdzowy ku Nałęczowu. Tak samo i powrót z Nałęczowa do Bełzca jest codzienny i bezpośredni.

Zakład przyrodoleczniczy w Otwocku pod Warszawą, przy prowadzonym tam od lat 6 sanatorjum i zakładzie przyrodoleczniczym pod firmą Dra Krukowskiego i Sp., uzyskał nowy, urządzone według wszelkich wymagań współczesnej nauki, komfortowy pawilon, który już w tych dniach rozpoczął przyjęcia chorych.

Rzeczony zakład przeznaczony jest wyłącznie dla chorych wewnętrznych i nerwowych (gruźliczych, ani umysłowo chorych nie przyjmuje).

Przesilenie letnisk w Królestwie Polskiem zaznacza się w tym roku coraz wyraźniej. Zapowiadała to już r. z. szybka budowa setek domów w całym szeregu miejscowości, przylegających do torów kolei żelaznych Nadwiślańskiej, Terespolskiej i Petersbuskiej. Letniska dawniej przepełnione, jak Otwock, Falenica i pomniejsze: Świder, Józefów i Michalin — w r. b. jak donosi »Gaz. Warsz. — zaledwie w połowie zajęte przez letników. Stąd ceny na lokale spadły do połowy.

Reuniony Polskie w Sobotach pod Gdańskiem odbywać się będą stale w każdy wieczór sobotni w sali tamtejszego hotelu Victoria.

Będziemy pamiętać uchwałę państwowej Rady kolejowej, mocą której został Maniesterstwu kolejowemu polecony wniosek zaprowadzenia w lecie r. 1914 przyspieszonego pociągu kolejowego ze Lwowa na Sambor, Zagórz, Jasło do Krynicy, zaopatrzonego w wagon restauracyjny.

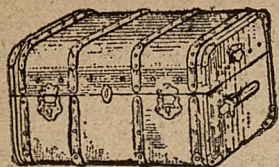
Ścisłe opracowany przez kraj. Związek zdroj. i uzdr. plan takiego pociągu posłużył p. Drowi Battaglii, jako dyrektorowi Centr. Związku gal. przem. fabr. do postawienia wniosku w tej sprawie na ostatniej sesji państw. Rady kolejowej, co z wdzięcznem uznaniem zaznaczamy.

24-godzinny czas na kolejach. Rada Związkowa w Szwajcarii postanowiła wprowadzić w wszystkich zakładach komunikacyjnych liczenie godzin do dwudziestu czterech z tem zastrzeżeniem, że zaprowadzą je równocześnie Niemcy i Austria. Poselstwa w Berlinie i we Wiedniu otrzymały polecenie podjęcia rokowań w tym kierunku, aby z dniem pierwszego października bieżącego roku, albo najpóźniej z dniem 1 marca 1914 roku wprowadzono na kolejach nowe liczenie czasu. Podobne liczenie czasu obowiązuje już od lat kilku na kolejach włoskich.

Polecają:
**Kompletne
wyprawy
ślubne.
Płótna, zefi-
ry, chiffony,
perkalę.
Kołdry.
Materace.
Wkładny
(własnego wyrobu)
Drelichy.
Dreliczki li-
beryjne.**

I. DREXLER & SYNOWIE
LWÓW, PL. KATEDRALNY 2.
TELEFON NR. 1121.

Polecają:
**Pończochy.
Skarpetki.
Bielizna
damska, męska,
dziecinna i dla
niemowląt z hy-
gienicznej materji
„TETRA“
Dywany,
Portjery,
:: Kapy ::
Wyprawki
studenckie.
Cenniki
opłatnie.**

Eugeniusz Slawik

Lwów
Akademicka 12

kufry — przybory podróżne — wyroby skórzane — francuska biżuterja
po najniższych cenach.

Biuletyn sezonowy z ostatniej chwili.

A) Zdrojowiska i uzdrowiska.

Nałęczów (Król. Pol.) Z przyczyny dłuższej słoty odłożono cały szereg projektowanych wycieczek, koncertów i przedstawień teatralnych do pogodniejszej pory, którą na najbliższe dni zapowiada barometr. W połowie lipca projektowany wielki bal sezonowy. Bawi **Melcer** i reżyser teatrów warsz. p. **Traszo**. Spodziewany **Żeromski**. Osób 308

Rymanów - Zdrój. W zakładzie ruch znaczny. Trzydniowe deszcze przeszkodziły planowanym wycieczkom. Goście powitali z wielką radością wybór właśc. zakł. **Jana hr. Potockiego** posłem sejmowym. Bawią **Władysława Morawska**, **Wacławowie Popielowie**, **hr. Ożarowska**, **Regina Mikolaschowa**, **Drużbacka** i w. i. Przewidywana stała pogoda. Osób 1100

Truskawiec. Z powodzeniem odbyło się przedstawienie teatru amat. z **Przemyśla** (**»Teś«** **Abrahamowicza** i **Ruszkowskiego**) na dochód budowy kościoła. Bawią m. i, pp.: **hr. Rességuier**, **Gubrynowicz**, **Żalutynski** (Kijów), **radca dw. Łaski**, **Irena Zbierzchowska**, **Bujno** (Wilo), **Walewscy** (Warsz.), **Kruszelewskie** (Wołyń), **Wojakowskie**. Pogoda. Osób 1538

Jaremcze. Z powodu słoty sezon jeszcze słaby. W restauracjach i hotelach pustki. Ledwie część mieszkań wynajęta. Od 4 dni wskutek deszczów stan wody na **Prucie** 4 m. ponad normę. Wiele szkód gruntowych. Zakład leczniczy **Eberhardta** będzie zaledwie w połowie lipca ukończony. Cięplota + 10° R. Bawią m. i. pp. **Steingraberowie** ze **Stanisławowa**, **Dr. Bossakowski** ze **Śniatyna**, **Kukelkowie** i **Dr. Wasser** ze **Lwowa**, **Dr. Ehrenpreis** ze **Stanisł.** i w. i. Osób 502

Iwonicz. Osób 1974

Delatyn. Bawią pp. **Łuszczkiewiczowa**, **Szweizerowa**, **Dr. Czarkowski**, **mec. Romertowa**. Pogoda przepiękna. Osób 95

Czarnecka Góra (Król. Pol.) D. 29 z. m. odbył się reunion w nowej sali balowej. W tych dniach zjeżdża na wysep gościnny **Lutnia Radomska**. Bawią: **J. S. Stoiński**, **red. Ekonomisty polskiego** i **mec. Leszczyński** z **Warszawy**, Po dłuższych deszczach i zimnach ustaliła się pogoda. Osób 100

Wysowa. Osób 56

Szczawnica. Zjazd coraz liczniejszy. D. 28 z. m. odbył się przy pełnej sali wieczór humorystyczny **Wróblewskiego**. W tym tygodniu zjeżdża na pełny sezon teatr p. **Dante Baranowskiego** z **Krynicy**. Bawią: **Antoni Hundius**, **inż. z Mińska**, **Józef Karwiński**, **inż. z Charkowa**, **Rudawski**, **fabr. z Poznańskiego**, **Helena Zdzitowiecka**, **siostra biskupa Kuj.-Kaliskiego** i **ks. prałat Hodyński** z **Włocławka**, **hr. Komarnicka** i w. i. Cięplota, pogoda się ustala. Osób 1377

Krynica. Osób 3387

Rabka. Osób 1094

Lubień. Osób 1031

Sławuta (Wołyń). Pogoda, sucho. Zjazd dopiero teraz się wzmacnia. Osób 335

Zakopane. Pochmurno, obfite opady atm. Osób 4635

Żegiestów-Zdrój. Bawią: **nadinsp. Daszkiewicz** z **rodz. z Wiednia**, **prof. Maszkowski** z **Krakowa**, **J. Tarnowski** z **rodz. i Mirecka** z **Warszawy**, **Kłosińska** z **Krasnego Stawu**. Osób 173

Nowosielce Szlacheckie Osób 42

Ciechocinek (Król. Pol.) **Barś** redaktor **Kurj. Warsz.**
Konrad Olchowicz. Osób 5500

B) Sanatoria i lecznice.

Lecznica Dra Tarnawskiego w **Kosowie**. Przeważa publiczność z pod zaboru ros. i z głębi Rosji jak z **Charkowa**, **Ekaterynostawia**, **Carskiego Sioła** itd. Po deszczach i zimnach ustala się pogoda. Osób 135

Sanatorium i Zakład wodoleczniczy Dra Woytkowskiego w **Kisielce** (Lwów). Osób 25

Pensjonat djetetyczny Drowej Wąsowiczowej w **Krynicy**. Osób 48

Sanatorium Dra Michalika w **Worochcie**. Po kilkudniowych deszczach pogoda. M. i. bawią art. mal. **Sichulski**, **redaktor »Słowa Polskiego«** **Zygmunt Wasilewski**. Osób 79

Sanat. i Zakł. wodoleczn. Dra Zakrzewskiego w **Marjówce**. Z powodu słoty opóźnione dalsze zgłoszone przyjazdy. M. i. bawią pp. **Tymonowa Morawska** z **Podola**, **St. Anankiewicz** z **Przeworska**, **Wna Korczykowa** z **Komarna**. Osób 28

Zakł. wodoleczn. Dra Kołaczekowskiego i Pensjonat w Szczawnicy Ruch gości słaby. Deszcze, wiatr półn zach., Ciępl. + 16° C. m. Osób 40

Zakład leczniczo-klimatyczny w Wiśle. (Śląsk austr.) Niebывała powódź, mimo to zjazd gości ożywił się. Bawią: **inż. Ruśkiewiczowa** i **Szalejowa** z **Warszawy**. Zapowiedź pogody. Osób 18

Zakład wodoleczn. i Dom Zdrowia w Grodzisku (Król. Pol.) Osób (od 1/1) 252

Zakł. wodoleczn. Dra Chramca w **Zakopanem**. Mały przypływ gości. Bawią z **Warszawy**: **prof. Biernacki**, **Jasińscy**, **Szymanowskie**. Z **Poznańskiego**: **Szudtyszyński** **Mieczysław**, z **Litwy** **Milewski**, **Dr. Majewski** z **Krak.**, **Wolfartowie** z **Kurzan**. Osób (od 1/l.) 917

Treść Nr. 15: **Cecylia Walewska**: Przed porachunkami z letnich czasów. — **Dr. A. Sokołowski**: Wakacje w kraju. — **Sprawozdanie administracyjne Kraj. Związku zdroj. i uzdr.** — **Dr. J. B. Z piśmiennictwa i wydawnictw.** — **Przegląd zdrojowisk i uzdrowisk.** — **Wileńskie biuro informacyjne dla zdroj i uzdrowisk.** — **Wiadomości bieżące.** — **Biuletyn.** — 7 ilustracji.

W Krynicy blisko łaźni pięknie położone
: dwie wille (o 50 pokojach) :

Kijowska Brama i Pod zegarem

zalecają się starannem, wygodnem urządzeniem, wzorową
usługą, ciszą, wybornem i czystem powietrzem.

Na miejscu PENSJONAT z kuchnią domową
po cenach nader przystępnych (od 6 koron wwyż)

Zamówienia pokoi i pensjonatu przyjmuje

Stanisław Kołodziejczyk
w Krynicy Willa „Pod Zegarem“.

Kuracyjne szynki, higieniczne wędliny

poleca dla letnisk i zdrojowisk

Elektryczna fabryka wyrobów masarskich Krajowego związku dla zbytu bydła we Lwowie

Adres zamówień ul. Zimorowicza 20. Telefon międzymiastowy l. 65. Sklepy we Lwowie: Rynek l. 10, ul. Kościuszki l. 1.

PIĘGI

Do usuwania piegów zalecają rozmaite środki, które tylko pełnienie piegów powodują, jednak ich nie usuwają. — Jedynie krem „BENIGNA” usuwa zupełnie piegi, przyszcze, liszaje i wszelkie wyrzuty skórne. — Sposób użycia: Twarz smaruje się kremem „BENIGNA” na noc, a rano zmywa się ją mydłem „Iris” cena 1 K, albo mydłem „Benigna” 0.70. Po krótkim czasie piegi zupełnie znikają, cera staje się białą i gładką. Cena stoika 1 K. Jedyny skład wysyłkowy

Apteka przedtem Z. Ruckera

we Lwowie — ulica Skarbkowska.

Gdzie mieszkać i jadać najlepiej?

KRYNICA Pensjonat
- WILLA „POD ZEGAREM” (NA GÓRCIE). -

W JABEMCZU vis á vis stacji kolejowej

Całoroczny PENSJONAT-DWÓR

z przepięknym widokiem na Gorgany, znakomicie urządzony, z własnym placem tenisowym. Usługa wzorowa. Kuchnia przednia. Kąpiele w Prucie w pobliżu.

Rabka Restauracja i cukiernia zakładowa
☒ obecnie pod kierownictwem Z. W. Moskalskiego ☒

poleca swoją wykwintną i zarazem zdrowotną kuchnię. :: Śniadania, obiady i kolacje po cenach bardzo przystępnych. :: Cukiernia dostarcza codziennie świeżych i doborowych ciast i przysmaków. :::

„REWERA”

TYGODNIK POŚWIĘCONY SPRAWOM STANISŁAWOWA I OKOLICY

WYCHODZI W STANISŁAWOWIE KAŻDEJ SOBOTY RANO. — — — ROK III.

PRENUMERATA Z PRZESYŁKĄ POCZTOWĄ: ROCZNIE 6 K, PÓŁROCZNIE 3 K, KWARTALNIE 1 50 K.

- - Wspaniale ilustrowany - -

PRZEWODNIK

po zdrojowiskach, uzdrowiskach i miejscach
== turystycznych ==

po 3 korony

nabywać i zamawiać można

w Biurze Krajowego Związku zdrojowisk i uzdrowisk
we Lwowie, ul. Romanowicza 9.

Pensjonat „HELENA”

WE LWOWIE

CHODKIEWICZA 6, (BOCZNA POTOCKIEGO)

W sezonie letnim ceny niższe.

Pension „Grottger”

Lwów, ulica Grottgera l. 6.

TRUSKAWIEC ☺ ☺ ☺ ☺

RESTAURACJA I CUKIERNIA ZAKŁADOWA

PIOTRA KOŁOŃSKIEGO

Fabryka kwasu węglowego

K. FRANZEL i S^{YNOWIE}

we Lwowie, ul. Nowej Rzeźni l. 21.

Telefon Nr. 676.

poleca

chemicznie
czysty płynny
kwas węglowy
do kąpieli po
umiarkowa-
nych cenach.

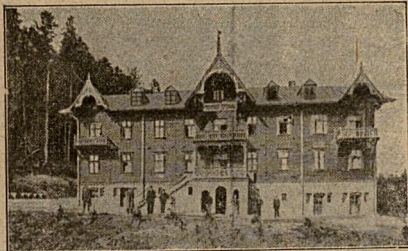
**P. T. Lekarze chorób skórnych i ko-
biecych** raczą zwrócić uwagę na prepa-
rat instytutu physioplastycznego w Paryżu.

LAKTOL

który użyty zamiast mydła przy myciu twarzy, nadzwyczajnie cerę wydelikatnia. Cena pudełka Koron 2. — Do nabycia w aptekach i drogueryach. Generalny zastępca na Austro-Węgry: Mr. Leszek Śladowski, c. k. Nadworny dostawca we Lwowie.

IWONIEZ

Pensjonat dla dzieci i starszych „ZOFIÓWKA“.

Pokoje słoneczne, suche. Kuchnia obfita, higien. pod kontrolą lekarza. Przed willą plac zabaw dla dzieci z pensjonatu. Mieszkanie z utrzymaniem od 8 kor. dziennie, dzieci od 2 K. Prospekty wysyła odwrotnie.

RABKA

solanka jodobromowa, 340 m. n. p. m. Znakomity klimat podgórski, śliczne położenie, doskonała komunikacja, bezpośrednie wagony z Krakowa, Lwowa, Warszawy. — Urządzenia postępowe: wodociąg, kanalizacja, elektryczne oświetlenie, łazienki ogrzewane, mieszkania urządzone doskonale, większość pokoi z piecami.

Sól Rabczańska

— do kąpieli w domu najsilniejsza i najtańsza. —

Informacji udziela ZARZĄD ZAKŁADU KĄPIELOWEGO w RABCE.

EMANATORYUM RADOWE

Inhalatoryum syst. Dr. Bullinga i Instytut gimnastyczny Zandera

Leczenie i prześwietlanie promieniami Röntgena.

LUBIEŃ koło LWOWA

Najsilniejsze wody siarczane w Europie, leczą ze znakomitym skutkiem: Reumatyzm, artrytyzm, wypociny pozapalne, obrzęki po złamaniach i zwichnięciach, nerwobóle, specjalnie Ischias, porażenia, gruźlicze zapalenia stawów i gruźlicze zapalenia okostne, choroby skórne, i skutki nadużycia ręki, dalej choroby nosa, gardła, krtani i płuc, rozedmę i niektóre rodzaje astmy.

Środki lecznicze w Lubieniu: Kąpiele siarczane, borowinowe, kąpiele z CO₂ à la Nauheim, kąpiele w świetle elektrycznym całe i częściowe, Inhalacje systemem Dr. Bullinga, gimnastyka aparatami Zandera, Röntgenoterapia etc.

Picie i wlewanie Emanacji radowej.

Zakład elektrycznie oświetlony, łazienki centralnie ogrzewane, mieszkania opalone.

Pora kąpielowa od 10 maja do 30 września.

Lekarz zakładowy Dr Ignacy Mazanek i wolno praktykujący Dr Roman Klęsk. Stacja kolejowa, poczta, telegraf, telefon międzymiastowy, apteka publiczna i kościółek w miejscu.

Wszelkich objaśnień udziela odwrotną pocztą

Dyrekcja Zakładu kąpielowego.

NAJWIĘKSZY WYBÓR

PERFUMERYJ, MYDEŁ i przyborów TOALETOWYCH
— — — — — poleca najtaniej

**LUDWIK
HOSZOWSKI**

GŁÓWNY SKŁAD FARB I MATERJAŁÓW.

— — — — — LWÓW, AKADEMICKA L. 3. — — — — —
Cenniki ilustrowane bezpłatnie!

MOTYLE, OWADY, MEDALE MONETY
MARKI POCZTOWE UŻYWANE
wszystkich państw

najtaniej
dostarcza
--firma--

EUGENIUSZ A. SZCZERBAN

Lwów ul. Ruska 18

najstarszy koncesjonowany handel marek we Lwowie

PRACOWNIA KILIMÓW i
DYWANÓW WSCHODNICH

ZOFII GORECKIEJ
WE LWOWIE PRZY ULICY MĄCZNEJ L. 20

ma na składzie kapy, kilimy ściennie i portjery, przyjmuje też wszelkie zamówienia w zakres ten wchodzące. — — — — —

PRACOWNIA GORSETÓW
POD FIRMĄ

„**GORSET MODERNE**“
• • • • UL. AKADEMICKA L. 14. PIERWSZE PIĘTRO. • • • •

Kupujemy wyłącznie
tylko konserwy
wyrobu krajowego

**Fabryki konserw
ZYGMUNTA RUCKERA we Lwowie**
Spółki z ogr. odp.

Biuro centralne Lwów, 3 Maja l. 19, w Banku przem.
Cenniki na żądanie darmo i opłatnie.
Zamówienia skutecznie się odwrotnie.

PIERWSZ. KRAJOWA
znana zaszczytnie od 30 lat

PRACOWNIA STOLARSKA

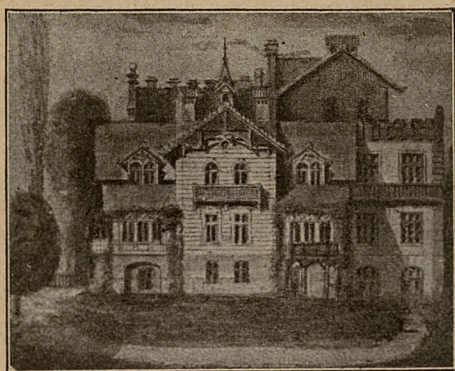
FRANC. TENKOWIBZA
we LWOWIE, UL. PIEKARSKA 30

prowadzona nadal przez syna — poleca sumiennie wykonane prace przy pomocy maszyn elektrycznych. Przyjmuje zamówienia na wszelkie urządzenia, a więc: salony, sypialnie i jadalnie w różnych stylach. Sklepy, apteki itp., tak wewnątrz, jak zewnątrz urządza z całą umiejętnością. Ze znajomością rzeczy dostarcza szkołom i szpitalom swe wyroby. Sumienność jej znana, a za punktualność firma gwarantuje.

NAJLEPSZA WODA STOŁOWA

„BURKUT“wybitna szczawa alkaliczna, zawierająca bardzo dużo CO₂,
o nader przyjemnym orzeźwiającym, kwasowatym smaku,**ułatwia znakomicie trawienie
działa silnie moczopędnie**

stąd bardzo skuteczna

w chorobach nerek, pęcherza i gichcie.**ŻĄDAJCIE WSZĘDZIE!****Szkoła-Sanatorium****Dra J. NIEMCA**

WE LWOWIE

UL. PEŁCZYŃSKA 28

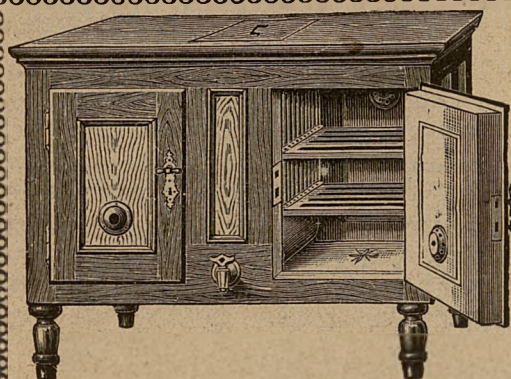
Realne gimnazjum i szkoła ludowa z prawem publiczności.

Willa w ogrodzie na wzgórzu. — Terasa astronomiczna. — Terasy do nauki na wolnym powietrzu. — Sala

gimnastyczna — Ogród szkolny. — Czarujący widok na pola, ogrody, wzgórza, Parku Kilińskiego.

Zdrój Burkut**p. Żabie, stacja kolei Worochta**

Zakład zdrojowo-kąpielowy i pierwszorzędna stacja klimatyczna (1012 m.) pośród ogromnych obszarów lasów świerkowych i połonin. Kąpiele mineralne - żelaziste, kąpiele słoneczne, rzeczne w Czeremoszu. Zabawy, gry towarzyskie, tenis, kręgielnia, wycieczki, rybołówstwo (pstrągi) i t. p. Pensja, utrzymanie z mieszkaniem 50 koron tygodniowo od osoby. Prospekty przesyła odwrotną pocztą

Zarząd Zakładu.

Urządzenia kuchenne. Narzędzia gospodarcze. Narzędzia rękodzielnicze. Artykuły nożownicze i wszelkie towary żelazne stale w wielkim wyborze po cenach najniższych poleca:

**HANDEL TOWARÓW ŻELAZNYCH
M. KIERSKI LWÓW, Pasaż Mikolascha****LECZNICA HYGIENICZNA
Dra A. TARNAWSKIEGO****W KOSOWIE (za Kołomyją), st. kol. Zabłotów lub Wyżnica -- -- otwarta do zimy**

LECZENIE: wodą, kąpielami słonecznymi, dietą, (także jarską i postem), gimnastyką zwykłą i oddechową — w cierpieniach nerwowych, trawienia, przemiany materji i t. d. oraz przysposabianie do życia higienicznego.

== MLECZARNIA PRZEWORSKA ==
A. Ks. LUBOMIRSKIEGO i ST. Hr. MYCIELSKIEGO
WE LWOWIE, UL. POLNA 25 — POLECA

MASŁO DESEROWE

w przesyłkach pocztowych i kolejowych.

ZJEDNOCZENIE PRZEMYSŁU TKACKIEGO

Stowarzyszenie zarejstr. z ogr. poręką

we LWOWIE, ul. Z. Chrzanowskiej l. 12

zbiorowa organizacja wszystkich stowarzyszeń tkackich w kraju, poleca wszelkie wyroby tkackie jak:
plótna wszelkiego rodzaju, sukna, koce itd.

Ceny konkurencyjne, towar doborowy!

ROK ZAŁOŻENIA 1864

RUDOLF MANN i SYN

LWÓW, TEATRALNA 4.

Zakład ortopedyczny, oraz pracownia bandaży przepuklinowych, — pasów brzusznych — gorsetów — sztucznych nóg — szcudeł — i przyrządów do pielęgnowania chorych. — Skład towarów gumowych — pończochy gumowe na żyłaki — bez szwu gotowe i wykonywane na miary.

Maryówka**Lecznica Dra Józefa Zakrzewskiego pod Lwowem**

wśród uroczego parku, otoczona rozległymi lasami i znacznymi wzgórzami

W roku bieżącym zakład został gruntownie odnowiony i częściowo przeistoczony w tym celu, aby wprowadzić obok już istniejących licznych urządzeń leczniczych umożliwiających ściśle indywidualizowanie leczenia, jako typ zasadniczy metodę higieny życia, wprowadzoną w lecznictwo przez śp. Dra Lahmana.

Lecznica otwarta od 1 maja do połowy października.

ZGŁOSZENIA: MARYÓWKA LWÓW 14

:: Telefon międzymiastowy l. 572 Lwów ::

Prospekty odwrotnie wysyła Dr. Zakrzewski.

Pijcie jedynie „BURKUT“ bo lepszy niż Giesshübler. Wszędzie do nabycia.

OJCÓW

Zakład leczniczy w gub. Kieleckiej 405 m. nad poz. morza. Od st. Olkusz kol. Iwangr.-Dąbrowskiej 20 wiorst i od Krakowa przez komorę Szyce 16 kilom. Leczą się skutecznie wszelkie choroby wadliwej przemiany materji, choroby serca i przewodu pokarmowego.

Sezon od 1 kwietnia do 1 listopada.

Klimat podgórski, Zakład zaopatrzony jest we wszelkie urządzenia dla leczenia elektrycznością, posiada kąpiele żelaziste solne, kwaso-węgłowe, jodowo-bromowe, tlenowe, świetlne i t. p. oraz wszelkie przyrządy do hydroterapii. Ceny bardzo umiarkowane. Kuchnia Lehmanowska.

Blizsze szczegóły udzielają: Zarząd Zakładu w Ojcowie (poczt i telegraf na miejscu). W Warszawie: Kancelaria Tow. Hygienicznego Krak. Przedm. 66. We Lwowie Biuro informacyjne Kraj. Związku zdroj. i uzdr. Romanowicza 9.

Dyrektor Dr. Med. St. Kozłowski.

PRACOWNIA SUKIEN DAMSKICH ROZALII BOURDON

LWÓW, TEATRALNA 12 II PIĘTRO

WCHÓD OD KOŚCIOŁA JEZUITÓW.

W TRUSKAWCU

Z dniem 1 maja zostało otwarte tuż obok dworca kolejowego

biuro spedycyjno-informacyjne

T. BIELASA

Pośredniczy w wyszukiwaniu mieszkań, przewozi rzeczy z kolei i udziela wszelkich informacji.

**Pielęgnowanie
cery w instytucie**

EUREKA

Lwów, ulica
Bourlarda 4
-- parter. --

Systemem instytutów paryskich masaż i medelowanie twarzy, usuwanie nieczystości cery, czerwoności nosa, piegów i wągrów. Pielęgnowanie włosów i rąk. Posiada nadzwyczajny środek na zmarszczki i ślady po ospie.

Godziny przyjęć od 10—1 i od 4—6.

BANK LWOWSKI

Stow. zarejestrowane z ogr. poręką

WE LWOWIE, ul. Wałowa 1. 9.

Rachunek żyrowy w Banku Austro-Węgierskim
Rachunek w Pocz. Kasie Oszczęd. Nr. 869313.
— Telefon Nr. 575. — Gmach własny. —

przyjmuje wkładki oszczędności poczynszy od 1 kor. i oprocentowuje je po 5 1/2% aż do odwołania. Podatek rentowy opłaca Bank z własnych funduszy. Od wkładek oszczędności, złożonych na dłuższy okres czasu płaci Bank procent wyższy, według umowy. Na żądanie przesyła Bank czek Pocz. Kasy Oszczędności.

--- Zakład --- wodo leczniczy Dra Żurakowskiego W TATAROWIE n. P. (Galicja),

Stacja kolei i poczta Tatarów. Kąpiele, mięsienie, elektryzowanie, gimnastyka, diety, kąpiele słoneczne i powietrzne. (Prospekty wysyła Zarząd opłatnie).

APTEKA POD ŻŁOTĄ GWIAZDĄ

Piotra Mikolascha

WE LWOWIE — WYRABIA

Syrup Sulfogwajakolowy

SYRUP SULFOWAJAKOŁOWY Z KOŁĄ

Według orzeczenia Komisji przemysłowo-lekarskiej Towarzystwa lekarskiego we Lwowie w działaniu zupełnie identyczny z podobnymi wyrobami zagranicznymi, a o 50% od nich tańszy. Syrup Sulfogwajakolowy koszt. K. 2.00. Syrup Sulfogwajakolowy z Kołą koszt. K. 2.50. Wydaje się tylko na przepis lekarski

i poleca
ustalonej
stawy

Wina lecznicze

Wino Chinowe, Chinowo-żelaziste, Kaskarowe, Condurango, Borówkowe, Rumburbarowe, Pepsynowe, Cola, Peptonowe, Malaga, Tokaj stary. : Cognac najlepszy. : Zaopatrzone atestami pierwszorzędnymi powag lekarskich i naukowych. : Główny skład wszystkich specyfików krajowych i zagranicznych.

przez Dr. Karola
Mikolascha
pierwsze w Au-

GALICYJSKI ZWIĄZEK MŁECZARSKI

POD PATRONATEM WYDZIAŁU KRAJOWEGO

LWÓW, ul. Mickiewicza 26.

dostarcza najprzedniejsze

MASŁO DESEROWE

w przesyłkach pocztowych i kolejowych, po cenach każdorazowych notowań odpowiadających konjunkturze targu.

Związek rozporządza produkcją masła z 80 spółek mleczarskich i zapewnić wskuiek tego może stałą dostawę w każdej porze roku.

Doskonały, zdrowy

materiał budulcowy

pod bardzo korzystnymi warunkami zaraz do nabycia.

Wiadomość w kancelarii notaryalnej w Rohatynie.

WODOCIĄGI dla miast, gmin, folwarków, fabryk, ogrodów, gmachów publicznych, domów prywatnych, itp. Poszukiwanie, uchwycenie źródeł. **Wiercenie studzien.** Ustawianie pomp. Instalacje domowe z klozetami, łazienkami itd. **CENTRALNE OGRZEWANIE** wszelkich systemów i wentylacje. Łaźnie, Zakłady kąpielowe i hydropatyczne.

4 10 Mechaniczne pralnie, Suszarnie dla bielizny, drzewa i t. p. — projektują i wykonują

Inż. LEONARD NITSCH i Ska w Krakowie, ul. Kolejowa 1. 18.

LWÓW, UL. FREDRY L. 6 — TEL. 1224.

NAJLEPSZE REFERENCJE Z DOTYCHCZAS WYKONANYCH ROBÓT. — KOSZTORYSY BEZPŁATNIE.

KONCESYONOWANE BIURO DETEKTYWÓW PRYWATNYCH WIKTORA FASTNACHTA LWÓW, ul. Żulińskiego 1. 11.

ZAŁATWIA WSZELKIE **SPRAWY DYSKRETNE** TAK W KRAJU JAK I ZAGRANICĄ
PO UMIARKOWANYCH CENACH.

Na sezon obecny poleca Magazyn farb
ALFREDA BEACOCKA Lwów, Kopernika 5.
Lakiery, farby, pokosty, siatki, piłki i rakietki tenisowe, kregle, huśtawki i przyrządy gimnastyczne.

TRUSKAWIEC

Zakład zdrojowo kąpielowy w Galicji, położony 405 m n. p. m. otoczony lesistymi wzgórzami.

Kąpiele solankowe, słono-siarczane, gazowe, borowinowe, mułowe. Wody do picia słone, słono-gorzkie i słynna, moczopędna „Naftusia”. Urządzenia kąpielowe pierwszorzędne w czterech gmachach łaźniennych. Wziwalnia syst. Wassmutha. Kuracja żółtyca i mleczna. Mieszkania urządzone z komfortem, oświetlenie elektr. Sala balowa i teatralna, lawn-tennis, czytelnia. Kasyno, znakomita orkiestra. Apteka, kościół, cerkiew, poczta, telegraf i telefon w miejscu. **Wskazania:** niedokrewność, otyłość, cukrzyca, reumatyzm, gicht, rozedma płuc, wszelkie choroby serca, nerek, pęcherza, prostaty, żołądka, kobiece.

Sezon od 15 maja do końca września.

— Stacja kolei w środku Zakładu. —

Objaśnienia udziela Zarząd Zdrojowy.

LEOPOLD REISS

Architekt i upoważniony budowniczy
WE LWOWIE, BIURO: ul. Akademicka L. 26 — Telefon 1178.

Centralny Związek Mleczarski

stow. zarejestr. z ogr. poręką
ul. Kościelna 4. **LWÓW** ul. Strzelecka 3.
pocztówkami i w większej ilości
dostarcza

I-a masło deserowe

z mleczarni spółkowych całej Galicji
po cenach najprzystępniejszych.

Zakład leczniczy Dra Fr. Michalika w Worochcie.

Otwarty przez cały rok, 800 mtr. n. p. m. Otoczony łańcuchem gór. Klimat, zwłaszcza w zimie, bardzo łagodny, Budynek ogniotrwały, według nowoczesnych wymagań higieny i komfortu. Centralne ogrzewanie, wodociągi i elektryczne oświetlenie.

Kąpiele gazowe, **radowe**, powietrzne, werandowanie, gimnastyka, hydro- i elektroterapia.

Kuchnia wzorowa pod dozorem lekarza.

Stacja kolei, poczta i telegraf w miejscu.

Ceny umiarkowane. — Prospekty na żądanie opłacone.

Zakład zdrojowy w Galicji. ::

KRYNICA

Zakład zdrojowy w Galicji. ::

W Karpatach 600 m. n. p. m. Klimat podalpejski, las szpilkowy, wysokopienny. Środkie lecznicze: Zdroje: Zdrój główny, Słotwinka, Józefa i Karola. Silne szczawy, wapniowo-magnezowo-żelaziste. Kąpiele mineralne, bardzo obfite w kwas węglowy wolny. Kąpiele borowinowe. Kąpiele gazowe z czystego kwasu węglowego. Kąpiele rzeczne, elektryczne, słoneczne. Leczenie radiogenowe. Zakład wodolecznictwa. Wody mineralne, miejscowe i zagraniczne. — Sezon kąpielowy od 15. maja do 10. października. W maju i czerwcu są ceny kąpiel i mieszkań w domach skarbowych o 15%, zaś w miesiącu wrześniu o 25% niższe. — Prospekty wysyła bezpłatnie.

C. k. Zarząd zdrojowy.

Szczawy alkaliczno-słone.

SZCZAWNICA

7 zdrojów najsilniejszych w Europie.

WSKAZANIA: choroby dróg oddechowych, narządu trawienia, dróg moczowych, przemiany materji i choroby nerwowe.

SEZON OD 20 MAJA DO 30 WRZEŚNIA.

- Mieszkania i na zimę. Zakład inhalacyjny odnowiony. Zakłady wodolecznictwa. Łazienki mineralne. Kąpiele słoneczne. Leżalnie.
- Mieszkania tanie od K 1:60 począwszy i z komfortem urządzone. Wykwintna restauracja i liczne pensjonaty. W I i III sezonie mieszkania o 20 do 30% tańsze. Lekarz zakładowy Dr. Kalikst Włyński i 8 lekarzy wolno praktykujących. Zwolnienie od taks tylko wyjątkowe i jedynie w I i III sezonie dopuszczalne. Mieszkania po każdym gościu aparatami formalinowymi desynfekcjonowane. Śmieci i płwociny spalane w piecach specjalnych.

Stacja kolei STARY-SĄCZ i NOWY-TARG. Zgłaszać się o mieszkania i o fiaków do Zarządu Zdrojowego lub do Komisji Zdrojowej, ewentualnie zajeżdżać po wszelkie informacje. Unikać wszelkich faktorów i dorad fiaków!

NAJSILNIEJSZE WODY NA CAŁĄ EUROPE!

LECZNICZE: Józefina, Magdalena, Wanda i Stefan
STOŁOWE: najsmaczniejsze alkaliczne, Jan i Stefan.

Wysyłka wód w czasie bezmroźnym w pakach 25, 30 i 50 flaszek, przez Zarząd Zdrojowy. Są też te wody do nabycia we wszystkich składach wód mineralnych, aptekach, drogueryjach i w Składnicy wód mineralnych przy Krajowym Związku zdrojowisk i uzdrowisk we Lwowie.

Arnold Werner

we Lwowie, przy ulicy Cichej 1. 1.

najstarsza, bo od 40 lat istniejąca firma

poleca najlepszy towar krajowy i wykonuje, jak poprzednio, wszelkie roboty KAFLARSKIE tak w miejscu, jak i na prowincyi.

JAN MIKSTEIN

NASTĘPCA

KSIĘGARNIA

ZIENKOWICZA & CHĘCIŃSKIEGO

WE LWOWIE, ul. Teatralna l. 2 przy wejściu na pl. Marjacki
polecia wydawnictwa własne i na składzie głównym będące:

Feliński Szczepan Zygmunt ks. arcybisk.: „Pamiętniki od r. 1882—1883, 2 tomy, Lwów 1912, wyd. II.	Kor. 10—
Gieruszyński Feliks K.: „Najważniejsze wiadomości z dziedziny łowiectwa i rybołówstwa“, Lwów 1911	3—
Makłowicz Józef ks.: „Anegdoty z dziedziny duszpasterskiej“, Kraków 1911	—80
Makłowicz Józef ks.: „Przykłady ojczyście do nauki katechizmu“, 4 tomy, Lwów 1913	16—
Pelczar Seb. Józef ks. biskup dr.: „Masonerya, jej istota zasady, dążności, początki, rozwój organizacya, ceremoniał i działania“, Lwów 1910	5—
Pelczar Seb. Józef ks. biskup dr.: „Pasterz według Serca Jezusowego czyli Ascetyka pasterska“, Lwów, 1913	5—
Pergmayr Józef ks. T. J.: „Rachunek sumienia dla duszy dążącej do doskonałości“, Lwów 1910	1—
Rachwał Stanisław: „Ks. Biskup dr. Władysław Bandurski, wzór Kapłana-Polaka“, Lwów 1913	—70
Rossowski St. Opieński H.: „Ignacy Jan Paderewski“, Lwów 1911	1 50
Schröder Artur: „Ostatni Hamlet, Za co?, Wiosna, Florka, Lekcyja“, Lwów 1910	5—
Wood-Allen Mary dr.: „Co każda dorastająca panna wiedzieć powinna“, tłumaczenie z ang., Lwów 1912	2 40
Zorjan E.: „Miłość królewska“, powieść hist. z czasów Wł. Jagielly, Lwów 1912	4—
Zorjan E.: „Warnieńczyk“, powieść hist., Lwów 1912	4—
Zukowski Jan ks. dr. prof.: „Religia wobec pragnień szczęścia“, Lwów 1909	3—
Zukowski Jan ks. dr. prof.: „W krainę dziecka“, rzecz o oroku dziecięctwa młodym i starym ku rozwadze i rozrywce, wydanie 2-gie, Lwów 1912	3—
Zukowski O. M.: „Fryderyk Chopin w świetle poezji polskiej“, Lwów 1910	1 80
Zulińska Barbara: „Mały Jezus“, legendy i opowiadania z dzieciństwa Chrystusa Pana z ilustracjami dla dzieci, Lwów 1912, opr.	4 50

Zamówienia z prowincji odwrotnie. Do nabycia we wszystkich księgarniach.

MERAN

Klimatyczne uzdrowisko w niemieckim Tyrolu południowym. Sezon od września do czerwca. Frekwencja 1912/1913 36091 kuracjuszy. W lecie wielki ruch turystyczny w kierunku szczytów Ortlerowskich Alp, doliny Oetz i Dolomitów.

Nowy miejski Zakład leczniczo-kąpielowy:

Sala Zanderowska, Zakład wodolecznicy, kąpiele kwasowęglowe i wszystkie lecznicze kąpiele. Pływalnia, Komory pneumatyczne, pełne lecznicze Inhalatorjum, Emanatorjum radowe, kuracja winogronowa, leczenie wodami mineralnymi — kuracje terenowe, leżalnie na wolnym powietrzu. — Kanalizacja, z 4 wysoko położonych źródeł, miejsca sportowe, międzynarod. wyścigi, koncerty, łowienie pstrągów, wycieczki towarzyskie. 20 pierwszorzędnych hoteli, sanatoria, pensjonaty i wille. Orkiestra zdrojowa grywa także wśród lata. Prospekty przysyła darmo Zarząd zdrojowy. (Kurvorstehung). Oddział K. 28.

ZAKŁAD DIETETYCZNY W KRYNICY
Dra SKÓRCZEWSKIEGO

otwarty od 15 maja do końca września

100 pokoi gościnnych, 2 sale jadalne, czytelnie, werandy. — 10 morgowy park. — Kanalizacja. — Wodociąg. — Oświetlenie elektryczne. — Leczenie dietetyczne. — Pracownia chemiczno-mikroskopowa. — Leczenie elektryczne, prądy o wysokim napięciu, arsonwallizacja. — Kąpiele czterokomorowe. — Kąpiele świetlne. — Kąpiele gorącym powietrzem. — Roentgen. — Kąpiele słoneczne. — CENY UMIARKOWANE.

Wobec spodziewanego przepełnienia zakładu uprasza się porozumieć uprzednio z zarządem Zakładu pod adresem

Dr. SKÓRCZEWSKI, KRYNICA.

W O D A

LECZNICZA I DIETETYCZNA PIERWSZORZĘDNEJ JAKOŚCI

w chorobach pęcherza, nerek i miedniczek nerkowych — przy dolegliwościach w oddawaniu moczu — przy moczowce cukrowej i gichcie — w katarach dróg oddechowych i przewodu pokarmowego

„Stefan” Szczawnicki

Bardzo łatwo strawna — Przyjemna w smaku — w wysokim stopniu moczopędna — zapobiegająca zapaleniu nerek po skarlantynie. — Godna polecenia do stałego używania (z dodatkiem cytryny) szczególnie u osób prowadzących życie biurowe, siedzące, cierpiących na hemoroidy, nieprawidłową przemianę materji, skazę moczową, szczawianową, cukrzycę.

STEFAN znajduje się we wszystkich aptekach i składach wód mineralnych.

SKŁAD GŁÓWNY: w Składnicy krajowych wód
Lwów, Romanowicza 9.

„GIEWONT” Pierwsza krajowa fabryka
artystycznych kilimów

LWÓW, GRUNWALDZKA 12.

Wyrabia piękne portjery, lambrakiny, lampy, narzuty na otomany, przykrycia na stoły, dywany na podłogi, wszelkie ozdoby na ściany i t. p. rzeczy artystycznej wartości i wielkiej trwałości. Zamówienia wykonuje się szybko i tańco według żądanych wzorów i we wszelkich żądanych rozmiarach. „GIEWONT” ma wzory własne prawnie chronione.

Wśród lesistych Karpat
wschodnio-południowych
400 n. p. m.

DELATYN

Najsilniejsze zdrojowisko
solankowe o 33% wysycenia

Trzej lekarze zdrojowi: DR. BOGDAŃSKI
--- DR. HARASOWSKI i DR. DOMAŃSKI ---

Od Lwowa 6 g. koleją przez przez Stanisławów. 6 pociągów dziennie, na miejscu dwa dworce: miejski i przystankowy tuż przy łązienkach.

ZAKŁAD KĄPIELI SOLANKOWYCH o 28 kabinach z porcelanowymi wan-
nami i wszelkimi wygodami.

NOWE INHALATORJUM

z ulepszonym przyrządem Wassmutha jak w Reichenhall
Dostateczna ilość tanich mieszkań (250—300) pokoi z kuchniami, bez.
Oprócz pensjonatu p. Zofji Tabińskiej dwie restauracje w miejscu,
aprowizacja łatwa, cotygodniowe większe targi.

WARUNKI KLIMATYCZNE PODALPEJSKIE
Przepiękne wycieczki do DORY, JAREMCZA,
MIKULICZYNA, Tatarowa, Worochty, Czarnohory i na stronę węgierską poza Körösmezo. —
Zgłoszenia o mieszkaniu przyjmuje i wyjaśnia
udziela

ZARZĄD KĄPIELOWY.